

EESTI

35_s

S

PORDILENT

Nr. 8

AUGUST

1939

„POLARIS“

E E S T I K I N D L U S T U S - A . - S .

Võtab vastu järgmisi

k i n d l u s t u s i

el u -

t u l e - , m u r d v a r g u s e -

k a s k o - (l a e v a k e r e d e) j a

k l a a s i k i n d l u s t u s i

Seltsi põhi- ja tagavarakapitalid ületavad

Kr. 1.057.000.—

Seltsi asutamisest peale on kahjude eest välja maksetud üle

Kr. 6.300.000.—

Soliidne edasikindlustus!

Kahjud likvideeritakse viivitamata!

JUHATUS asub Tallinnas, Vana Viru tän. 12

Kõnetr. 426-66. Telegrammi-aadr.: „POLARIS“

O S A K O N D asub Tartus, Suur Turg 11

Kõnetraat 6-75

Esindused kõigis linnades ja maakondades

EESTI SPORDILEHT

SPORDITEADUSLIK KUUKIRI

20. AASTAKÄIK

Nr. 8

AUGUST

1939

Eesti Spordileht ilmub **Eesti Spordi Kesklüüdu** väljaandel iga kuu 5. päeval. **Toimetus ja talitus:** Tallinn, Harju 48-6. Tel. 444-28. Talitus avatud iga äripäev kl. 9—3.

TELLIMISHIND: aastaks 4 krooni, 1/2 a. 2 kr., 1/4 a. 1 kr.

Välismaale aastaks 6 krooni, 1/2 a. 3 kr., 1/4 a. 1 kr. 50 snl.

Tellimiste vastuvõtm. talituses, kõigis postkontorites ja ajakirjanduse kontorites

Üksiknumber 35 senti.

Toimetaja: **AADU ADARI.**

Spordi päevaprobleeme

K aunases peetud korvpalli-euroopavõistlustest saadik on Läti ja Leedu vahel süvenenud sporditüli, mille sümptoome võis märgata juba varemgi. Seekord on suhete katkestaja osas Läti, kes on üles öelnud maavõistlused Leeduga, kuna ta ei soovi leedulasi vastu võtta oma pinnal ega oma sportlasi saata Leedu pinnale. Selle tagajärjel jäävad tänavu pidamata ka Balti turniirid jalgpallis ja tennisess ning luhtus samasuguse turniiri kavatsus ujumises.

Balti turniiride ärajäämine puudutab ka Eesti huviseid, eriti jalgpallis, kus meie kaitsmisel on Balti karikas, mille Eesti läinud aastal võitis. Pealegi on Balti jalgpalliturniiri statuut koostatud sääraselt, et ühe riigi loobumisel turniirist ülejäänud kaks ei saa karikale mängida. Olukord on praegu kõigele lisaks säärane, et ametlikult pole veel midagi teatatud Läti-Leedu suhete katkestamisest, kuigi kõik faktid on käepärast.

Miks E. Spordileht siinkohal puudutab kahe meie sõbraliku riigi vahelist sporditüli, on lisaks kõigele selgitav sellega, et Eesti spordijuhtide kohus oleks astuda sobitaja ossa ja püüda kaks naaberriiki omavahel lepitada. Meile ei peaks olema ükskõik, kuidas on Läti ja Leedu vahekorrad, eriti kui võib vähemalt katset teha mõlema lepitamiseks. Vanema spordimaana on otse kohustuslik võtta endale vahemehe osa. Kui katse ei peaks õnnestuma, alles siis võiksime pealtvaatajaks jääda, kuid ka sel juhul leidma surveabinõusid mõlema sundimiseks kokkuleppe otsimisele. Võiksime kasvõi oma pooltki katkestada sportliku läbikäimise Läti ja Leeduga seni, kuni nad omavahel pole vahekorrad lahendanud. Selle abinõu tarvitamist nõuavad ka Eesti spordi huvid.

L äti kehalise kasvatuses ja spordi komiteele alluva spordimeditsiinilise instituudi juhataja dots. dr. A. Biezins võttis osa hiljuti Belgias korraldatud kehalise kasvatuses ja bioloogia esimesest rahvusvahelisest kongressist. Kongressi tööst rääkis ta lehemeelele antud jutuaajamisel järgmist:

„Kongressi organiseeris rahvusvaheline arstide liit ja sellest võtsid osa asjatundjad Belgiast, Saksamaalt, Itaaliast, Prantsusmaalt, Daanist ja teistest riikidest. Peamine tähelepanu oli pööratud mitte teoreetilistele ettekannetele, vaid praktilistele demonstratsioonidele.

Belgia näitas, et ka väikesed riigid ja väikesed rahvad võivad suuri asju korda saata. Nii on Belgias kaks riiklikku ja kaks era-ülikooli, mille juures tegutsevad instituudid kehalise kasvatuses ja spordi-instruktorite väljaõpetamiseks. Instituutide tööst võtavad osa ka arstid, pedagoogid j. t.

Kongressi liikmetele näidati spetsiaalselt sisustatud kabinette, spordiväljakuid. Väga palju sellest, mis Belgias oli näha, rakendatakse ka meie instituudi töös. Läti instituudil on elektri-kardiograaf südame tegevuse kontrollimiseks, röntgenikabinett, laboratooriumid, psühhotehniline kabinet jne.“

Teatavasti on Tartu ülikooli juures samuti kehalise kasvatuses instituut. Oleks huvitav kuulda, kuidas töö areneb seal ja kuidas meil uurimusi teostatakse.

Nii sageli, kui tuleb Eesti kehakultuuri vanemasse ajalukku puutuda või rääkida vastavate isikutega, kerkib endal küsimus, kas usulavale keelele küsimus: millal asutakse Eesti kehakultuuri ajaloo koostamisele? See küsimus on peagu niisama vana kui Eesti iseseisvus, kuid küsimusest kaugemale pole tööd nihkunud. Kurdetakse küll, et üksteise järele lahkub elavate seast vanemaaja sporditegelasi, kes koos endaga viivad hauda tiiki meie kehakultuuri ajaloo, kuid eialgu pole ükski organisatsioon ega ka kirjastus võtnud endale algatust.

Asi nõuab aga kiiremat otsustamist kui vahest teatakse arvata. Pealegi on see säärane ettevõtte, mis nii-kui-nii nõuab teostamist. Mõnelt poolt on avaldatud arvamist, et kehakultuuri ajaloo kirjastamist suudab asendada praegu ilmuv Spordi Suurraamat. Nimetatud suurteos haarab küll õige suurel määral ajalugu, kuid detailidesse laskumine pole siiski tema eesmärgiks, sest see nõuab ikkagi omaette teost, mis hõlmaks enda alla peagu niisama suure kausta kui Spordi Suurraamat lõplikul kujul.

Meie arvates tuleks Eesti kehakultuuri ajaloo koostamisele asuda hiljemalt eeloleval sügisel, kuna sellega nii-kui-nii on liialt viivitatud. Töö ise nõuab ka mõnd aastat, mille vältel veelgi võime kaotada palju inimesi, kes suudaksid anda väärtuslikku materjali ajaloo koostamiseks. Tuleks Spordi Suurraamatu eeskujul kujundada Eesti kehakultuuri ajaloo kolleegium ja toimkond, kes koostaks vastavad kavad, eelarved ja alustaks töödega.

A. ADARI.

Rudolf Harbigi MAAILMAREKORD

Sakslane Rudolf Harbig on Eesti spordirahvale tuttav üksnes neist lühikestest sõnumitest, mis meie ajakirjanduse spordiveergudel on ilmunud tema väljapaistvamate saavutuste puhul. Neid sõnumeid pole siiski olnud vähe, sest juba paar aastat on Harbig kiskunud endale tähelepanu maailmaklassi kuuluva jooksjana distantsidel 400—800 meetrini. Sellest hoolimata oli sensatsiooniks, kui ta läinud kuul jooksis Saksa-Itaalia maavõistlusel 800 m-is uueks maailmarekordiks 1.46,6, millega ootamatult suurelt parandas ametlikku maailmarekordi. Lisaks jooksis ta 400 m ajaga 46,7, mis on samuti kõrgeast klassist tagajärg. Veidi hiljemini on Harbig veelkordselt joosnud alla ametlikku maailmarekordi, mis eriti kriipsutab alla tema suuri võimeid keskmaajooksjana.

Tänapäeval räägib Harbigist kogu spordimaailm. Ta on pikemat aega olnud võitmatu kõigile, seda nii 800 kui ka 400 m-is. Isegi jänkidel on raske leida meest, kes niipea suudaks Harbigi ületada.

Kuidas Harbigist on võrsunud maailmarekordi-meest, selle kohta püüavad anda ülevaate alljärgnevad read.

Õige varakult leidis Rudolf Harbig tee spordile. Ta oli ainult neljateistkümne-aastane, kui juba startis metsajooksudes, harrastades selle kõrval pallimänge. Suurte lootustega sportlane avastati temas paar aastat enne Berliini olümpiamängusid, millal Saksa maal korraldati jahti „tundmata sportlastele“. Oma sõnade järgi olnud Harbig sellal kehaliselt niivõrd nigel, et pidanud imetlema, kuidas teda üldse võeti vastu sõjaväeteenistusse. „Tundmata sportlastele“ korraldatud võistlustel oli Harbigi spordikarjäär isegi suur tähtsus, et sai tuttavaks Woldemar Gerschleriga, kellest sai tema treener. 1934. a. Nürnbergis korraldatud suurtel võistlustel ei suutnud Harbig raiuda kaugemale eeljooksudest. Kuid järgmisel aastal algas töö treeneri juhtimisel ja aasta esimestel olümpia-katsevõistlustel saavutas ta 800 m-is ajaks 1.54,1, misjuures ta siiski ei olnud jooksu võitja, vaid jooksis selle aja rinnutsi kellegi teisega.

Vahepeal vigastas Harbig oma põlve, mis viis ta paariks nädalaks voodisse. Tervenemiseks sõitis ta puhkusele kodulinna Dresdenisse, kus parajasti tehti ettevalmistusi õe pulmadeks. Harbig aga seisis raske otsuse ees: kas jääda pulma või sõita Saksa junioride-meistri võistlustele? Ta sõitis võistlustele, kuigi peetavad pulmad olid talle esimesed elus kaasa elada. Võistlustel jäi ta viimaseks, mis põhjustas kodus tema välja-naermist.

Berliini olümpiamängude eel tuli Harbig koguni Saksa meistriks, mis oli tema esimene suursaavutus. Jooksu algul oli ta jooksnud teiste sabas, võttis siis aga ette terava vahespurdi, mis viis ta jooksu vedajaks. Jooksu lõpp nõudis aga suurt pingutust, et tagasi lüüa Desseckeri lõpuspurti. Olümpiamängud lähenesid ja Harbig tundis end olevat haruldases vormis. Kuid kõik ta lootused purunesid seebimullidena. Kuni 600 meetrini oli ta veel päris tubli, siis aga varises kokku. Et see kokkuvarisemine oli üksnes momendi nõrkus, seda tõestas ta paar päeva hiljem.

Vajati neljandat meest 4×400 m teatemeeskonda. Selleks korraldati katsevõistlus Harbigi ja Stülpnageli vahel. Kummaltki ei loodetud aega alla 51 sek. Kuid mõlemad jooksid, nagu oleks kaalul olnud nende elu. Võitis Harbig ühemeetrilise edumaaga ja ajad olid vastavalt 48,8 ja 48,9. Tulemuseks oli, et mõlemad mehed võeti olümpiameeskonda.

Berliini olümpiamängud kujunesid Harbigile esimesteks rahvusvahelisteks võistlusteks. Endastmõistagi pingutas ta kõike võimalikult parima näitamiseks. See kandis niipalju vilja, et ta ankrumehena kindlustas Saksa pronksmedali, lüües kanadalast Loaringit.

Samal aastal elas Harbig Rootsis kaasa Cunninghami maailmarekordi sünnile 800 m-is. Ta ise jäi ameeriklasest kaugele maha, kuid püstitas isiklikuks rekordiks 1.52,2, millega lõi rootslast Erik Ny'd ja inglasi Powelli. Juba siis unistas Harbig kunagi ise joosta maailmarekordi.

1937. a. võitis Harbig esmakordselt enda nimele Saksa rekordi 800 m-is — 1.50,9, millega põrmunes dr. Otto Peltzeri omaaegne rekord. Veidi hiljemini kiskus ta endale Saksa rekordi ka 400 m-is.

Kaks kõige aegade parimat poolmailerit maailmas — Rudolf Harbig ja Mario Lanzi

Eriti võistluste-rikkaks kujunes hooaeg 1938. aastal. See algas Poola-võistlustega Königsbergis. Harbig läks poolaka Gussowski vastu uue võistluskaaslase Eichbergeriga ja ...kõva kõhaga. Ennustati poolaka võitu. Kui Eichberger teatas Harbigile sellest ennustusest, naersid mõlemad südamest. Kuid võistlusel muutus asi tõsiseks. Algul näis kõik hästi minevat, kuid siis hakkas Harbig järsku hingeldama ja kõva kõhahoop löi kogu vere pähe, mille mõjul ta oli sunnitud teistest maha jääma. 300 m enne lõppu oli Harbig Gussowskist parkümmend meetrit järel, misjuures ta hingas niivõrd raskelt, et pealtvaatajad ei ennustanud Harbigile paremat kohta kui kuendat. Kuid Harbig suutis end kokku võtta ja võita ajaga 1.51,6.

Augustis tulid suured võistlused ameeriklastega. Pärast võitu 400 m-is ameeriklase Howelli üle keelas treener Gerschler Harbigile kõik võistlused kuni maavõistluseni. Keelust hoolimata Harbig võistles ameeriklastega veel kord ja saavutas Dortmundis uueks Saksa rekordiks 46,8, mis algul kuulutati välja 47,0. Kuid südametunnistus piinas Harbigit, kui ta sõitis Ettlingeni, kus teda ootas treener. Viimane vaatas tema otsa tigidalt, kuid siis lausis ta: „Oled mul üks üleannetu, kuid sa meeldid mulle siiski.“ See tähendas andestust.

Pärast esimest ringi juhtis jooksu veel M. Lanzi, kuid Harbig oli luõgevasti lähenenud...

Päris kergesti õnnestus Harbigil ameeriklase Beethami võitmine 800 m-is USA-Saksa maavõistlusel, kuid 400 m-is ta siiski alistus Malottile. Samal aastal tuli ta euroopameistriks 800 m-is, misjuures löi itaallast Lanzit, kes Berliini olümpial oli pidanud kangelaslikku võistlust neegri J. Woodruffiga.

Enne duelli Pariisi euroopavõistlustel ei võinud keegi kindel olla, kumb neist võidab jooksu. Niipalju oldi siiski kindel, et võidab see, kummal on tugevam lõpuspurt. Harbig rajas võistlustaktika oma tugevemale lõpuspurdile. Esimesele kurvile joosnud, rebis Harbig enda kõigist ette, kuid niipea, kui jõudis sirgele, tasandas tempot, et jooksu juhtimist kellelegi teisele üle anda. Selleks „kellekski teiseks“ oli ettearvatult Lanzi. Ta pani peale 100 m tempo. Kuigi tempo oli pöörane, et jäänud Harbig temast maha, vaid otsustas kannul püsida. Terve ring joosti võimsas tempos, kuni Lanzi muutus silmanähtavalt aeglasemaks. Tema kavatus — konkurentidest lahti rebida — oli luhtunud. Nüüd tasandas ta tempot, et koguda jõudu lõpuspurdiks. Tema eeskujul talitas ka Harbig, kes samuti lõpustas tempo. Alles lõpusirgel alustas Harbig lõpuspurti ja tal õnnestus hõlpsasti mööduda Lanzist, kes ei avaldanudki vastupanu, lubades endast mööduda ka prantslase J. Leveque'i. Harbigi ajaks kuulutati 1.50,6. Raskem olevat Harbigil tema enda sõnade järgi olnud võidu kindlustamine 4×400 m teatejooksus. Ta sai küll

Starti 800 m maailmarekordile Milanos. Vasak äärmine R. Harbig, parem äärmine M. Lanzi, keskel Bellini ja Brandscheit.

teatepulga inglasest Brownist tunduvalt varem kätte, kuid Brown oli ju tuntud Euroopa parima veerandmailerina. Pärast 300 m tundnud Harbig jäsemeid raskenevat, mis ähvardas tempo kõigutamist, kuid kõike kokku võttes ei lasknud ta kuidagi välja paista, et on väsinud. Nii õnnestus tal Saksale tuua euroopameistri-tiitli ka sellel alal.

Harbig oli nüüd end maksma pannud maailma parima poolmailerina. Kuid veel kordagi polnud tal õnnestunud joosta 800 m ajaga alla 1.50,0. Nii jäi ta 1938. a. maailma edetabelis teisele kohale, kuna esikoha vallutas inglane S. C. Wooderson, kes oli joosnud uue maailmarekordi — 1.48,4. Selle maailmarekordi ehtsuses võis küll kahelda, kuid Harbigi tippmargist, milleks oli ta Pariisi saavutus, oli Woodersoni tulemus ikkagi tublisti parem.

Saabus tänavune hooaeg. Selle algul jooksis ta 800 m ajaga 1.50,5 ja 400 m 47,6. Miski ei lubanud ennustada, et peatselt on maailmarekord hädaohus. Siis tulid aga Saksa meistrivõistlused, kus Harbig esmakordselt elus purustas 1.50,0 piiri, joostes Saksa uueks rekordiks

... finisch aega kujunes hiilõgavaks võiduks R. Harbigile, kes jooksis uue maailmarekordi.

O.Ü. „ESTO“

TALLINN,

PIKK TÄN. 47, TEL. 444-22

KÕIK SPORDITARBED

täielises valikus soodsate hindadega

1.49.4. Sellega oli ameeriklane Elroy Robinsoni nimel püsinud ametlik maailmarekord löödud, kuid Woodersoni maailmarekordist jäi üks sekund puudu.

Umbes samal ajal jooksis Mario Lanzi 1.49.5. Kahe suuruse vaheline uus duell toimus Saksa-Itaalia maavõistlusel Milanos. Võitja küsimus seisis jällegi lahthisena, sest Lanzi oli enne seda koguni kaks korda joosnud alla 1.50,0, peale 1.49,5 ka 1.49,8.

Lanzi jooksis sisemisel rajal, Harbig kõige välisemal, kuna nende vahel olid veel Brandscheit ja Bellini. Kõik alustasid madalstardist, misjuures Lanzi startis niivõrd kiirelt, et võis küsimusse tulla „vargus“. Igal juhul saavutas itaallane kohe mitmemeetrilise edumaa ja jooksis kurvile esimesena (start oli toimunud keskk 100 m rada). Harbig kindlustas endale teise koha, kuid oli mitu sammu järel, misjuures näis, et tal on raskusi Lanzi tempot pidada. 400 m läbistas Lanzi suurepärase ajaga — 52,0. Ta jatkas pöörast tempot, mispärast näis, et Harbig ei suuda teda kinni püüda. Pärast 600 meetrit võis aga märgata, et Lanzi tempo lödveneb, ja Harbig jõudis itaallasele kannule. Umbes 80 m enne finišit spurtis Harbig Lanzist mööda, kes ei suutnud enam tempot pidada. Oli selge, et sakslane on võitnud. Kuid Harbig ise ei rahuldunud üksnes võiduga, vaid spurtis edasi. Tema lõpuspurt oli alles nüüd alanud. See otsustaski fenomenalse maailmarekordi sünni: Harbigi ajaks kuulutati 1.46,6! Nii vägevast aega polnud keegi aimanud. Ka Lanzi spurtis viimastel meetritel, millega sai ajaks 1.49,0 uue Itaalia rekordina.

Harbigi aeg esimese 400 m järele oli 52,5, seega läbis ta teise 400 m 54,1-ga. Seega läks teine ring tal ainult 1,6 sek. võrra nõrgemini. Kõigi varemata maailmarekordide puhul olid esimese ja teise ringi läbimise aegade vahed olnud tunduvalt suuremad.

Järgmisel päeval jooksid mõlemad 400 m, saavutades võrdse ajana 46,7, mis oli inglase Browni nimel püsiva eurooparekordi kordamine. Jooksu juhtis jällegi Lanzi, kellest Harbig alles finišilindi ees mõne sentimeetri võrra ette jõudis. (Hiljuti Soomes võisteldes avaldas Lanzi, et tema arvates olnud ta ise siiski selle jooksu võitja.)

Mis saab edasi? Need ajad on möödas, millal arvati igal alal olevat n.-n. inimvõimete piir. Sellepärast küsimine: kes, kas Harbig ise või keegi teine, ületab järgmisena 800 m maailmarekordi? Woodersoni olevat lausunud, et 800 m maailmarekordi viimine 1.42,0-le olevat ainult mõne aasta küsimus. Eks ootame...

Paricas
TALLINN

MAITSERIKKAD
PILDISTUSED

MEISTERFOTOGRAAFID
KUNINGA 1

ATELJEE AVATUD: KL. 9—5. PÜHAP. K. 11—2

Meistri

Teiskordselt jagunes liiduklassi meistrivõistluste läbiviimine kahele hooajale — algus ühe aasta sügisel ja lõpp järgmise aasta kevadel. Kuivõrd tulumkam endistest on uus süsteem, seda on, paraku, vara öelda. Peame laskma mööda rohkem aastaid, et siis näha, kas uus süsteem on saavutanud oma suure eesmärgi — jalgpallimängijate virgutamise intensiivsemale talvitreeningule. Tänavu pole veel märgata erilist tulu talvitreeningust. Võib olla annab see end tunda hobaja lõpuks.

Juba üle kümnekonna aasta on meistrivõistluste kurblooluseks, et publiku suhtumine neisse on häbematuult leige. Samal ajal, kui kõigil teistel võistlustel pealtvaatajate hulk aina tõuseb, ei ole seda meistrivõistlustel peaaegu üldse märgata. See tähendab, et viga tuleb otsida meistrivõistlustelt endilt. Meil on õieti ainult üks favoriitmeeskond, kelleks on meistermeeskond Estonia ja kellele mõni teine meeskond võib harva ja ainult suure õnne soodustusel muutuda kardetavaks. Vaatame näiteks peetud meistrivõistlusi: Estonia tuli meistriks suure punktide ülekaaluga, saavutades võimalikust 28 punktist tervelt 23, misjuures kaks kaotust olid täiesti juhuslikud, üks neist pealegi sääraselt meeskonnalt, kes liiduklassist välja langes. Estoniasse on kogunenud kõik meie populaarsemad mängijad peale E. Tipneri, teistel pole peagu üldse kassamagneete. Mõistagi pole see öeldud etteheitaks Estoniale, küll aga teistele klubidele, kes pole endid suutnud üles töötada, et pakkuda suuremat konkurentsi favoriidile ja muuta meistritiitli küsimus lahtisemaks.

Estonia tuli Eesti meistriks viiendat korda järjest. See on uus rekord ja Estonia enda rekordi ületamine, sest teistest on ainsana V. S. Sport suutnud järjest meister olla kõige rohkem kolm aastat. Kui teised klubid ei arene kiiremas tempos, siis näib, et Estonial on meistritiitli võitmine garanteeritud veel mitmeks aastaks. Kui vaadata meistrivõistluste tabelit, torkab silma, et Estonia on oma 111 võidust kaheksal korral jätnud oma värava puutumatuks, lüües vastaseid kas 1:0, 2:0, 3:0 või koguni 7:0. Nõrgemini on ta mänginud peamiselt ainult tabeli viimastega, kellega võisteldes ta pole end nähtavasti kokku võtnud. Kaotused Tervisele ja Estale on olnud juhuslikku laadi, ainult viik TJK-ga sügisel oli paikapidav resultaat. Estonia tugevad tagaliinid on olnud meeskonna edu pandiks, eriti veel, kui võtta arvesse, et teistel klubidel pole läbilöövaid edurivisid.

Meistermeeskonna järgmiseks tuli sügisel kui ka meistrivõistluste lõpuks TJK, kes just oli tõusnud A klassist uuesti liiduklassi. Sügisel mängis ta siiski särtsukamalt ja sel ajal korjatud punktid kindlustasidki tema positsiooni, sest kevadvooruu eritabelis jäi tema tegelikult viiendaks. Suure hallooga võistlesid kevadel punktide pärast Sport ja Esta. Sügisvooruu kaheks eelviimaseks langenud, suutsid nad kevadel näidata niivõrd tublit tööd, et surusid endid esimese nelja hulka. Kui meistrivõistlused oleksid piirdunud ainult kevadvooruga, siis oleksid mõlemad tõusnud võrdsete punktide arvuga (10) kohe meistri järgmisteks. V. S. Spordil võivad tagasi tulla tema hiilgeajad, kui tema noored mängijad veelgi edasi arenevad.

Kalev on meeskonnaks, kes ei saa edasi ega tagasi. Kõigub 3.—5. koha vahel, kord võites, kord kaotades üllatuslikult. Olümpia hiilgas sügisel, kuid seda peeti mööduvaks nähtuseks, eriti sellepärast, et tal oli enamik matše kodulinna Tartus. Seda ootatum oli, kui ta kevadel väljaspool kodulinna mängides kordas kõik sügisvooruu võidud peale matši Ter-

võistluste lõpp

Kriitikat, arvused ja märkmeid jalgpalli-meistrivõistlustele

visega, mille kaotas ja millega pidi teise koha asemel leppima kuuenda kohaga. 1935, aastast liiduklassis püsinud Pärnu Tervis langes tänavu tagasi A klassi. Sama saatus tabas NTHK-i. Ebasünnis Tervise poolt oli aga see, et ta loobus hüvastijätu-matšist TJK-ga. Varematal aegadel oli säärase pretsendendi loonud Narva Võitleja.

Arvelaual lükatuna võib meistrivõistlustest lisada alljärgnevaid kilde:

Kokku löödi 224 väravat, nendest sügisel 115 ja kevadel 109. Tavaliselt on rohkem väravaid löödud kevadel. Kuidas oleks lõppenud pidamata jäänud TJK-Tervise kevadvoor-matš? Sügisel TJK võitis 7:1 ja kui ta oleks kevadel korranud seda resultaati, siis oleks ka seekord olnud kevadvooruse rohkem väravaid kui sügisvooruse. Eelmistel aastatel on meistrivõistlustel väravaid löödud järgmiselt: 1937/38. a. — 276 (rekord) ja 1936. a. — 248.

Võrreldes eelmiste meistrivõistlustega oli löödud väravate arv küll väiksem, kuid väravaküttide arv suurem. Nüüd oli neid 67 eelmiste meistrivõistluste 65 ja 1936. a. 57 vastu. Viimaste meistrivõistluste väravad jagunesid väravaküttide vahel järgmiselt:

13 väravat — O. Kastan (TJK).

10 väravat — J. Niks (Kalev).

8 väravat — R. Kuremaa (Estonia).

7 väravat — O. Lõhmus (Olümpia), H. Uukkivi (Estonia), R. Veideman (Kalev) ja A. Velisto (TJK).

6 väravat — M. Jensen (Estonia), J. Kaljo (Estonia), A. Kleesman (Sport), A. Palumets (Olümpia) ja H. Ööbik (Sport).

5 väravat — V. Mäng (Estonia), E. Papp (TJK), L. Saar (Sport) ja N. Sarõshni (NTHK).

4 väravat — A. Kask (Tervis), L. Kass (Estonia), H. Kippar (Estonia), A. Laasner (Sport), V. Leetmaa (Estonia), V. Leilov (Tervis), P. Mäger (Tervis) ja J. Siimenson (Sport).

3 väravat — N. Bõkov (NTHK), R. Härmates (Estonia), N. Kaubisch (NTHK), Kõss (Olümpia), A. Luks (Tervis), E. Matsalu (Estonia), E. Ollik (Kalev), O. Ristmäe (Kalev), V. Stepanov (Sport) ja H. Schmidt (TJK).

2 väravat — O. Brenner (Sport), O. Hoovi (NTHK), Kiviväli (NTHK), Koslovski (Sport), F. Kull (Olümpia), R. Kuuskler (Estonia), E. Kägu (TJK), Lechner (TJK), F. Murr (Estonia), E. Raide (Estonia), G. Raps (Tervis), Sikk (Tervis), E. Sillak (TJK) ja R. Valdov (TJK).

1 värav — A. Annus (Estonia), Demidov (NTHK), K. Jõesaar (NTHK), F. Karm (Estonia), V. Kask (Kalev), Kasvandik (Kalev), Kivilo (Olümpia), A. Kopli (Estonia), A. Laanemets (NTHK), Lõhmus (Estonia), Rass (Kalev), Riisik (Olümpia), A. Sillandi (Estonia), Silman (Tervis), H. Sõgel (Kalev), E. Tipner (Sport), K. Tepp (Estonia), H. Vahter (Estonia) ja Vahtra (Tervis).

Peale selle oli 6 omaväravat. Löödud väravatest kaheksa saavutati 11-m-karistuslöökidest. Suurima arvu väravaid ühel matšil lõi R. Kuremaa — nimelt 5, järgmisena H. Uukkivi lõi ühe matšiga 4 väravat.

Kõige rohkem väravaid löödi Sport-NTHK-i matšil — 10:1, mis oli ka suurim väravate vahe. Kolm matši, nimelt Esta-Kalev, Esta-NTHK ja Kalev-Tervis, lõppesid väravata.

Voorude tabelite võrdlemine näitab, missugused meeskonnad kevadel mängisid paremini kui sügisel.

Eriti torkab silma Spordi ja Esta tugev lõpuspurt. Seejuures Esta on esinenud suure viikide-meeskonnana, kuna Olümpial seevastu pole ühtki viiki.

Lõplikul kujul on 1938/1939. a. meistrivõistluste tabel järgmine:

Osa-võtjad	Estonia	TJK	Sport	Esta	Kalev	Olümpia	Tervis	NTHK	Võite	Viike	Kaotusi	Värvavaid	Punkte
Estonia	I.S. 3:3 3:0	3:3 3:0	2:0 1:0	3:1 0:1	1:0 3:0	7:0 7:0	2:3 2:0	3:1 3:2	11	1	2	40:11	23
TJK	3:3 0:3	E 5:1 1:2	5:1 3:3	1:4 3:3	1:1 1:4	4:1 3:2	7:1 1-v.	2:1 5:0	7	3	4	36:26	17
Sport	0:2 0:1	1:5 2:1	S 2:2 0:	2:2 1:0	2:3 1:0	5:1 4:0	3:1 4:2	1:5 10:5	7	1	6	35:26	15
Esta	1:3 1:0	1:1 3:3	2:2 2:0	T 0:0 3:3	0:0 0:1	0:3 0:1	3:4 2:1	0:0 4:0	5	5	4	25:21	15
Kalev	0:1 0:3	1:1 4:1	3:2 0:1	0:0 3:3	O 1:2	1:5 5:0	0:0 5:3	4:1 5:3	5	4	5	27:23	14
Olümpia	0:7 0:7	1:4 2:3	1:5 0:4	3:0 1:0	5:1 2:1	N 0:0 0:2	3:2 3:0	1:0 3:0	7	—	7	22:36	14
Tervis	3:2 0:2	1:7 1-k.	1:3 2:4	4:3 1:2	0:0 0:5	2:3 2:0	I 4:1 1:3	4:1 1:3	4	1	9	2:5	9
NTHK	1:3 2:3	1:2 0:5	5:1 1:10	0:0 0:4	1:4 3:5	0:1 0:3	1:4 3:1	A	2	1	11	18:46	5

Nagu on näha tabelist, oleme TJK-Tervise pidamata matši arvestanud TJK-i loobumisvõiduks. Huvitava pildi saaksime aga siis, kui tühistada Tervise kõik kevadvooruse peetud matšid samal eeskujul nagu aastaid tagasi, millal Võitleja jättis lõpuvooruse viimase matši pidamata ja millal siis ka temal tühistati kõik sellele voorule matšid. Siis oleks tabel järgmine (numbrid tähendavad väravatesuhet ja saavutatud punkte):

1. Estonia	38:11	21
2. TJK	36:26	15
3. Olümpia	22:34	14
4. Sport	31:24	13
5. Esta	23:20	13
6. Kalev	22:23	12
7. NTHK	15:45	3

Sel puhul oleks Olümpia kuuenda koha asemel kogu kolmanda kohal, kuna väljaspool seda jääks järjestus endiseks. Kui aga ette kujutada, et tabeli lõpus oleks ka NTHK olnud rohkem punkte (1—2 punkti vähem kui temast eespool seisjal) ja tema oleks saanud soodustuse Tervise matšide tühistamise puhul, võinuks olukord kujuneda järgmiseks, et tema oleks korrapealt olnud väljaspool liiduklassist välja-langemise ohtu ja tema asemel oleks välja langenud hoopis teine meeskond! Säärane võimalus näitab, et meistrivõistluste määrustik ei tohi lubada ühe meeskonna loobumise puhul tema peetud matšide tühistamist, kuna see võiks kujuneda saatuslikuks oma kohustusi korralikult täitnud meeskonnale. Määrustesse tuleb võtta karm punkt, mis keelaks valju karistamise ähvardamisega (seltsi eluaegne diskvalifikatsioon) loobumise edasivõistlemisest ning lisaks ei tohiks peetud matšid tagantjärele kuuluda tühistamisele.

Meie spordikirjandust

1.

Eesti Kehakultuuri Aastaraamat — XIII/1939. Toimetanud Aadu Adari. 224 lhk. + kaaned. Eesti Spordi Keskliidu kirjastus, Tallinn.

Toimetaja vahetamisega on ette võetud ka mõningaid muudatusi sisu korraldamisel. Eeskätt on läbi viidud säärane grupeerimine, et aastaraamatu esimene osa annab vajalisi andmeid kõigi meie spordi-keskorganisatsioonide kohta, kuna teises, ühtlasi suuremas osas, on toodud alade järgi ülevaadet ja statistikat. See uuendus peaks märksa hõlbustama aastaraamatu käsitlemist vajaliste andmete otsimisel. Uue alana on aastaraamatusse võetud laskesport. Edasi on teostatud andmete kokkuvõtte ülevaade puht-trükitehnoloogilist, mis aga trükiruumi kokkuhoiu arvel võimaldab igal alal rohkema pakkumist.

Tänavu ilmuv aastaraamat müügile esimese poolaasta lõpupoole, kuigi seejuures tavalisest varemini, kuid edaspidi oleks soovitatav aastaraamatu ilmumine kohe aasta algul.

2.

Eesti Maadlus-, Poksi- ja Tõsteliidu määrustik-käsiraamat — 1939. 176 lhk. Liidu omakirjastus, Tallinn.

Maadluse, poksi ja tõstmise määrusi on vahepeal seevõrra muudetud, et varemilmunud vastavad käsiraamatud on iganenud, mispärast käesoleva raamatu kirjastamine osutus hädavajaliseks. Kõigepealt on raamatus toodud liidu üldmäärused, siis maadluse, poksi ja tõstesporti võistlusmäärused koos piltidega, mis näitavad keeldud võtteid.

3.

R. Mast / A. Antson: VÕIMLEMINE 1. Spordi Suurraamatu vihik nr. 4. 76 lhk. + kaaned. Kirj. o.-ü. „Looduse“ kirjastus. Tartu-Tallinn.

Ülalnimetatud vihik ilmub Eesti Mängude eel, milal võimlemine oli suurel määral päevakorras. See aga ei tähenda veel, et vihku tuleks võtta ainult n.-ü. hooaja-kaubana. Vihku väärtus on püsiv, pealegi kui võimlemise alal on nagu teistelgi aladel Eestis ilmunud väga vähe kirjandust. Käesolevas vihkus on mitmelt autorilt kirjutusi eri riikide ja eri koolide võimlemissüsteemide kohta. Teises osas on kirjutatud võimlemisest eri vanusastmel. Võimlemise kohta ilmub Spordi Suurraamatul veel kaks vihku.

4.

A. Adari / N. Maatsoo / E. Kolmpere: POKS / JIU-JITSU. Spordi Suurraamatu vihik nr. 21. 112 lhk. + kaaned. Kirj. o.-ü. „Looduse“ kirjastus. Tallinn-Tartu.

See on esimene raamat, mis poksi kohta on Eestis kirjastatud. Sellepärast on õieti kahju, et poksil pole saadud Spordi Suurraamatu kaustas pühendada üle 6 poogna. See-eest aga need poognad annavad võrdlemisi kindlajoonelise ülevaate maailma ja Eesti poksi arengust ja ajaloo kohta. Eriosas kirjutab meie kogenum poksitreener Nigul Maatsoo, kuidas saada poksi jaoks, ning lisaks poksilile on E. Kolmpere sulest eriosa jiu-jitsust. Kogu vihkus on 140 kliseed tekstis, peale selle veel väljaspool üldist lehekülgede numeratsiooni 4 lhk. kriitpaberil pilte.

Odameeste kaksikvõit Londonis

Traditsioonilisteks kujunevad Londoni kergejõus-tikumängud korraldati tänavu 7. augustil ja 14 rahvuse osavõtjate seas startis ka neli eestlast. Viimastest kõige edukam oli odameeste paar G. Sule ja F. Issak, kes tulid toime kaksikvõiduga. Sule saavutas 69.59, millest rohkem on ta tänavu visanud ainult üks kord — Tartus 78.51, ja Issak 68.39. L. a. võitja,

ungarlane L. Varszeghi, kes nädal varemini oli Berliinis võitnud sakslase Berghi ja meie Sule ees, suruti kolmandaks — 65.91.

Suure huviga oodatud duell A. Kreegi ja USA neegri Watsoni vahel lõppes viimase võiduga. Ta tõukas 16.05, kuna Kreek jäi seekord peatumata 15.98-le. Neegri tulemus on uus Briti rekord. Neljas eestlane — R. Kiipsaar — jäi teivashüppes tahaplaanile.

Enne Londoni mängusid startisid A. Kreek ja G. Sule mitmes Saksa linnas. Berliinis A. Kreek kaotas 29. juulil sakslasele H. Woellkele, keda ta varem on võitnud neli korda. Sakslane saavutas eriti magusa revanši, kuna ta tõukas 16.45, mis on tänavune eurooparekord. Kreek oli küll tubli, näidates tagajärjeks 16.18, kuid sellest ei piisanud duelli võitmiseks. Nii on Kreek tänavu kolmel korral kaotanud, peale ülalnimetatud kaotuste sisevõistlustel H. Trippele. H. Woellke kohta on märkida, et kuigi ta viimastel aastatel on järjekindlalt vastu võtnud kaotusi, on ta iga aasta vähemalt üks kord tõuganud 16½ m ümber, millega aasta edetabelis on ikka vallutanud esikoha Euroopas. Oma järgmise parima tulemuse Saksa pinnal tegi Kreek Dresdenis, kus tõukas 16.19, võites järjekordselt Trippe, kes välisvõistlustel pole kordagi suutnud triumfeerida eestlase ees. A. Kreek on tänavu kokku seitsmel korral saavutanud 16 m piiri: Tartus 16.05, Viljandis 16.00, Tapal 16.28, Tallinnas 16.28, Berliinis 16.18 ja 16.05 ning Dresdenis 16.19.

Südasuvist poksi soomlastega Eesti võitis kaks mitteametlikku maavõistlust

Olympia-ettevalmistusena ja et hoida poksi jaoks enam-vähem pidevas treeningus, korraldati Soome poksiliiidu ettepanekul kesksuvel Eesti ja Soome valikmeeskondade vastastikused külaskäigud mitteametlikkude maavõistlustena koos kõrvalvõistlustega. Nii võistlesid soomlased juuli lõpul Tallinnas ja Tartus ning eestlased augusti algul Kotkas ja Lahtis. Neljast kohtumisest võitsid eestlased kolmel puhul, kaotades ainult Tartus, kus soomlaste vastu esines nõrgem garnituur. Peakohtamised, mis nii Tallinnas kui ka Kotkas korraldati vabaõhu-poksimiitinguna, seega lahtise taeva all, lõppesid võrdsete tulemustega 13:11 Eesti kasuks. Mõlemalt poolt esines 12 poksiajat, neljas kaalus 2 kummaltki poolt. Matšide hindajaiks oli kaks punkti-kohtunikku, kummastki riigist üks, kusjuures lahkarvamise tekkimise puhul kohtunike vahel tunnistati matš lõppenuks viigiga.

Üldiselt sai mõlemalt poolt näha päris head poksi. Tallinna staadionil peetud võistlustel oli teatud määral üllatuseks Valle Leedi võit poolraskekaalus Aleksis Lehtise üle. See suurendas veelgi Leedi head nime soomlaste seas. Kaks peafavoriiti — A. Raadik ja V. Suhonen — omavahel ei võistelnud. Raadikul oli vastaseks V. Syrjänen. Rohke sidumise pärast soomlase poolt kujunes matš kahvatuks. Raadik võitis mõlema kohtuniku häälega. V. Suhose vastu astus A. Reinke. Soomlane kindlustas võidu peamiselt kolmanda roundiga, milles oli napilt parem. Kärbeskaalus esines Olli Lehtise vastu A. Torpel, kes pidas hästi vastu.

Kotkas oli üllatuseks, et Kanepi matš K. Karlssoniga kuulutati välja lõppenuks viigiga. See oli vahet väärivõitu otsus, kuid ega Kanepi olnud just kuigi heas hoos, kui lasi end esimeses roundis tugevasti tabada. Reinke saavutas suure võidu V. Syrjäse üle, kuid veel tublimini taltsutas Valle Leet S. Forssi. Soomlased märkisid, et Leet on poksiaja, keda ükski soomlane pole suutnud võita, kuid paar päeva hiljem Lahtis revanšeeris Forss. Eestlane oli küll ründajaks pooleks, kuid Forss pareeris hästi ja saavutas paremuse kontralöökidega. Lahtis eestlased võitsid 10:8.

Eestlastest

ja teistest laskesuurrahvastest

Luzernis

K. ARRO.

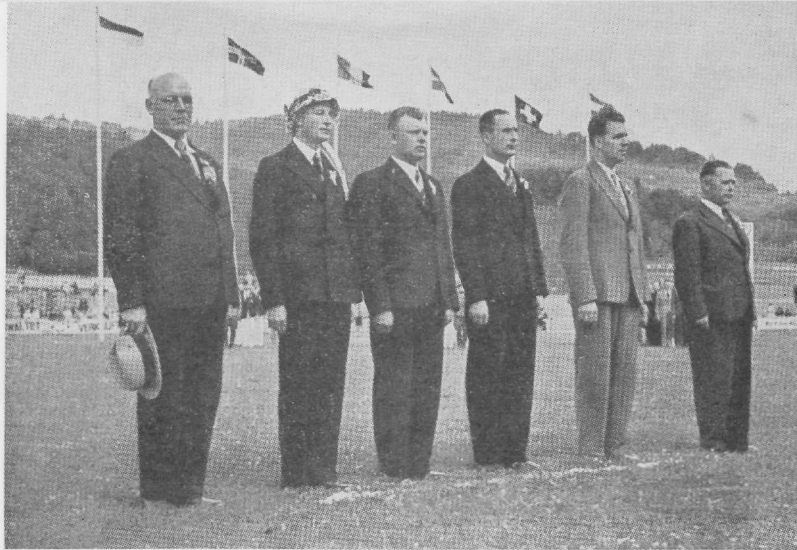
Eesti laskurmeeskonna juhid ei eksinud, kui nad Luzernis enne maailmavõistluste algust kinnitasid, et seekordsetel maailmameistrimatšidel kujuneb konkurents erakordsete lasketingimuste ja põhjalikult ning sihikindlalt ettevalmistatud meeskondade tõttu palju pinevamaks ja tihedamaks kui see oli Helsingis. See ennustus täitus täiel määral, sest võistlustel arenes tõesti iga üksik matš niivõrd tasavägiseks, et paremate maade laskurid pidid mängu panema oma viimased jõu- ja oskusetagavarad, et hoida alal oma rahvuse au ja tuua koju kaasa maailmameistriitleid.

Eesti noor ja kuulsusrikas laskesport suutis selle ränga ning paljunõudliku katsumise rahulikult taluda ja pärast võistlusi võidi konstateerida, et Eesti laskurid on sama kõrgeast klassist, on samade suurte võimetega, nagu nad olid seda Helsingis. Eesti saavutas Luzerni maailmallaskevvõistlustel küll „ainult“ kuus maailmameistriitlit Helsingi kümne maailmameistriitli vastu, kuid ei tohi unustada, et Luzernis saadi need kuus tiitlit palju tugevamate vastastega võisteldes ja tunduvalt raskemates võistlustingimustes, mis nende tiitlite väärtuse tõstab kahekordeks.

Juba võistluse esimesel päeval, millal kavas olid väikekalibriipüssist lamades ja põlvelt asendi matšid, tuli eestlastel tutvuda selle kibeda tõsiasjaga, kuivõrd raske on Luzernis saavutada esikohta. Eesti meeskond pani esimesele tuleproovile suurepäraselt vastu ja tuli maailmarekordilise tagajärjega, 1977 silma, esikohale, misuguse tulemuse saavutas ka Rootsi meeskond. Eestlastele tõi võidu vaid meeskonna suurem ühtlus, kuna meie laskurite esimese ja viimase mehe tulemuse vahel oli ainult 2 silma, Rootsil aga koguni 7 silma. Ükski Eesti laskurist ei saavutanud hiilgetulemusi, kuid keegi ei valmistanud ka pettumust. See oli Eesti meeskonna tugevaimaks küljeks ja selle baseerus ta edu ka kõigil teistel võidetud aladel.

Väikekalibriipüssist põlvelt asendist tuli Eesti meeskonnal esmakordselt lähemalt tutvuda Saksa tugevate väikekalibriimeestega. Sakslased, esotsas noore ja andeka K. Steigelmanniga, tegid otse imet ja läksid esimeses vahetuses eestlaste ees juhtima. Teises vahetuses pääses aga jällegi mõjule Eesti ühtlane meeskond, kes pärast närvetapvat võistlust lõi maailmarekordilise tulemusega Saksat, kelle üks meeskonnaliikmeid — musta-pealine, lakkamatult närveeriv Gehman — ei sobinud oma nõrga tulemusega ansambli ja rikkus kõik oma meeskonna väljavaated.

Püsti asendi matšis väikekalibriipüssist tuli Eesti meeskonnal üle elada sakslaste saatust põlvelt asendis, sest meeskonnajuhid olid meeskonna valikus eksinud ja see tasus ennast valusalt kätte. Pärast pikemaid kaalutlusi määrati meeskonda E. Rikand, A. Liivik, A. Kukk, E. Kivistik ja E. Rull. Kivistik ei tahtnud ise matši kaasa teha, kuna ta tundis ennast väsinuna, kuid sellele vaatamata lasti tal võistelda. Meeskonnast jäi vastu ootusi välja K. Kübar, kuna teda peeti suurvõistlusteks veel kogenematuks, olgugi et ta võistles juba eelmisel päeval edukalt põlvelt asendi meeskonnas. Võistluste kestel selguski, et Kivistik ja

Vabapüssi Eesti meeskonna austamine Luzernis. Vasakult meeskonna üldjuht kindr.-major O. Sternbeck, edasi maailmameisrid Liivik, Kivistik, Kivioja, Kübar ja Lokotar.

Rull ei suuda teistega „sammu pidada“ ja kujunevad Eesti meeskonnale „Achilleuse kannaks“. Eriti nõrk oli E. Rull, kes kuidagi ei osanud ennast leida ja saavutas ainult 358 silma, mis viis Eesti meeskonna üldtulemuse niivõrd alla, et polnud enam mingisuguseid väljavaateid esikohale tulemiseks ja tuli leppida Soome, Saksa ja Šveitsi järel koguni neljanda kohaga. Loomulikult ei saa siin meeskonnajuhtidele teha suuri etteheiteid, sest raske on enne võistlust aimata, kes üksikutest laskuritest on momendil parem ja suudab oma närve täielikult valitseda, kuid — meeskonnas valitsevate mõningate meeleoludega ja arvamistega tulnuks siiski arvestada.

Vabapüstolimatšil polnud eestlastel kuigi palju kaa- sa rääkida, sest üksikute laskurite tulemused jäid tunduvalt alla kodumaal väljalastud treeningutulemustest. Meeskonnajuhte kol. J. Siir arvas selle kohta, et meie püstolilaskurid on ikkagi veel liig „rohelist“ suurvõistlusteks ja ei suuda endid suure pealtvaatajaskonna ees tarvilisel määral koguda. Eesti paremaid püstolilaskureid N. Viru, kes juba Helsingis edukalt võistles, kuid Luzernis vaid hädavaevu üle 500 silma piiri jõudis, ei osanud oma ebaõnnestumist kuidagi seletada ja ütles ainult, et püstol „täna ei istunud“. Tegelikult näib, et kol. Siiril on täiesti õigus ja püstolimehed vajavad enesetunde karastamiseks rohkem suurvõistlusi ning ka senisest veel rohkem ja pingutavamat drilli.

Eesti sõjapüssimehed täitsid kõik neile pandud lootused. Nad saavutasid — võib isegi ütelda — rohkem kui neilt oodati ja ükski neist ei valmistanud pettumust. Matšil Mannerheimi maakerale oli jällegi raskusi meeskonna koostamisega, kuna viienda meeskonnaliikme määramisel tuli valida V. Kuke ja E. Artna vahel. Lõpuks läks siiski meeskonda Kuk, kes esines oma esimeses osas maailmavõistluste näitelaval suurepäraselt, andes oma parima. Võistluste ajal valmistas päike suuri raskusi K. Jürgensile, kes heleda päikese käes ei näinud hästi püssikirpu ja niivõrd pingutas, et oli sunnitud enne ja pärast iga lasku higi pühkima. Matši viimasel poolel, päikese kadudes, sattus Jürgens jälle oma õigesse sõiduvette ja laskis põlvelt nii tugevasti, et parandas oma eelmised nõrgad lasud ja teenis šveitslastelt Eesti parima sõjapüssimehe tiitli. Šveitsiga ja Soomega ei suutnud meie sõjapüssilaskurid siiski, vaatamata oma heale esinemisele, võistelda ja pidid alla vanduma neile kahele rahvusele, kellele marssal Mannerheimi kuldmaakera on rohkem südamelähedane kui meile.

Vabapüssimatšil, mis on sõjapüssimatši ees ikkagi paratamatult rahvusvaheliselt kõige tähtsamaks alaks (seda tunnistasid avameelselt ka šveitslased, olgugi et

Eesti võidud Luzernis

KULDMEDALID

Vabapüss

August Liivik — kolme asendi üldvõitja, 1097 silma.

Eesti meeskond (A. Liivik, K. Kübar, E. Kivistik, H. Kivioja, G. Lokotar) — üldvõitja, 5433 silma.

Kaarel Kübar — põlvelt-asendi võitja, 379 silma.

Eesti meeskond (K. Kübar, H. Kivioja, E. Kivistik, A. Liivik, G. Lokotar) — põlvelt-asendis 1880 silma.

Väikekaliibripüss

Eesti meeskond (G. Lokotar, H. Kivioja, A. Liivik, E. Kivistik, K. Kübar) — põlvelt-asendis 1944 silma.

Eesti meeskond (A. Liivik, E. Kivistik, V. Jaanson, H. Kivioja, E. Rull) — lamades-asendis 1977 silma.

HÖBEMEDALID

Vabapüss

August Liivik — lamades-asendis 384 silma.

Eesti meeskond — (A. Liivik, E. Kivistik, G. Lokotar, H. Kivioja, K. Kübar) — lamades-asendis 1887 silma.

Väikekaliibripüss

August Liivik — kolmes asendis 1167 silma.

Endel Rikand — püsti-asendis 379 silma.

PRONKSMEDALID

Vabapüss

Elmar Kivistik — põlvelt-asendis 377 silma.

Väikekaliibripüss

August Liivik — püsti-asendis 378 silma.

SÖJAPÜSS

Eesti meeskond (P. Karu, K. Vilberg, K. Jürgens, V. Kukk, L. Viljus) — kolmes asendis 2548 silma.

Peeter Karu — põlvelt-asendis 357 silma.

Kristjan Vilberg — lamades-asendis 364 silma.

nad vabapüssis jäid kolmandale kohale) — jäi Eesti ka nüüd suureks võitjaks: meie laskurid kaitsesid edukalt Argentiina karikat ja blond leitnant Liivik tuli kolme asendi kogusummas individuaalselt võitjaks.

Igakuks võib arvata, mida tähendas eestlastele Luzernis auhindade auhinna — Argentiina kuju — uuesti võitmine. Seda iseloomustas kõige kujukamalt Luzerni laskerajal G. Lokotar, kes ütles: „Võiksime ka kõik teised matsid kaotada, aga kui võidame Argentiina karika, siis on jälle kõik kõige paremas korras.“ Arvestades vabapüssimatši tähtsust, koostati Eesti meeskond suure hoolega ja määrati kindlaks alles pikemate kaalutluste järele. Suureks küsimusmärgiks oli: kas panna meeskonda H. Kivioja või E. Rikand? Otsus langes siiski H. Kivioja kasuks, kuna ta oli võrdlemisi heas vormis ja oli võistelnud edukalt Eesti vabapüssimeeskonnas juba Helsingis

Vabapüssimatši esimesel poolel näis, et Eesti meeskonnal tuleb Argentiina karikaga jätta jumalaga: Eesti laskurid ei suutnud vaatamata kõigile pingutusile püsti

asendis kohaneda Luzerni laskerajal keerutavate salalikkude tuuleilidega ning jäid Šveitsist, Soomest ja isegi Rootsist tunduvalt maha, misjuures Šveitsil oli koguni 1734 silma Eesti 1666 silma vastu. Eestlaste tagajärgedele mõjus kahtlematult halvavalt ka see asjaolu, et nad lasksid nõrgajõulise laskemoonaga, millele tuuline ilm erakordselt mõjus. Eriti halvasti laskis püsti asendist maailmameister E. Kivistik, kelle kaks esimest seeriat olid allpool igasugust mõõdupuud. Kolmanda ja neljanda seeria ajal pingutas Kivistik otse üliinimlikult ja, sihtides iga lasku vähemalt 5 minutit, suutis siiski kogusummas välja lasta tulemuse 326 silma. Šveitslased said oma suure vastase — Eesti — ebaõnnest uut hoogu ja panid kõik mängu, et meid lüüa. Laskerajal hakkasid peagi levima kuuldused šveitslaste hiilgeseeriastest ja eestlasi peeti juba löödud meesteks.

Kuid õhtupoolikul, millal kardetavad tuulepuhangud olid vaikinud, ilmnas, et see ennustus oli siiski liig varajane. Eesti meeskonna päästjaks kujunes hiilgav põlvelt-asend, milles löödi tagasi nii šveitslaste kui ka soomlaste rünnakud ja tuldi kindlalt võitjaks. Esiailgu ei aimanud šveitslased ja soomlased hädaohtu, kuid peagi ulatusid eestlaste suurepärase põlvelt-asendite seeriad nende kõrvu ja mõni minut hiljem olid kohal Šveitsi ajakirjanikud, kes jälgisid Eesti kütide sangaarlikku heitlust kuni võistluse lõpuni. Eestlased laskisid eranditult põlvelt-asendist hästi ja võtsid endile üldjärjestuses neli esimest kohta (K. Kübar 379, H. Kivioja 379, E. Kivistik 377, A. Liivik 376) ja üheksanda koha (G. Lokotar 369).

Eesti laskurite juhti kindr.-major O. Sternbecki ja Argentiina samba võinud meeskonda ehitakse kuldpärgadega.

Eesti meeskonna kogusummaks tuli pärast seda suurt pingutust uus maailmarekord 1880 silma, kuna Šveits saavutas ainult 1800 silma. Võistluse lõpul surus Soome end Šveitsist mööda ja tuli Eesti järele teisele kohale, jäädes meie meeskonnast kontrollimata tulemuste põhjal maha ainult 2 silma võrra. Hiljem, kontrollimisel, sai Eesti meeskond kõvasti silmi juure ja kell 11 öösel avaldati ametlik teadaanne, et Eesti on võitnud Argentiina kuju 5433 silmaga, jättes teiseks Soome ja kolmandaks Šveitsi.

Eesti meeskond ei teadnud oma saatusest vähemutki kuni südaöö tunnini, millal nende ridade kirjutaja hotell „Montanasse“ laskuritele nende võidust helistas. Suurem osa laskureist oli juba magamas, kuid mõningad neist olid siiski veel ülal ja võtsid selle teate hurraa-hüüetega vastu. Esmajärjekorras mindi A. Liiviku tuppa, äratati ta üles ja sooviti talle õnne maailmameistriks tuleku puhul kolme asendi kogusummas individuaalselt.

Šveitslastele loomulikult ei meeldinud see lüüasaamine „viimasel minutil“ ja pärast tõi nende ajakirjandus teateid, et eestlastel on oma laskurite treenimiseks niisama suured võimalused nagu Saksal ja seepärast on nendega raske võistelda. See väide ei pea siiski paika, sest Šveitsi suurlaskuritel on palju rohkem vaba aega treeninguks kui meie laskuritel ja neile korraldati enne Luzerni võistlusi erakordselt põhjalik ja suuri kulutusi nõudev ettevalmistus.

Peatudes šveitslaste juures mõne sõnaga pikemalt torkab silma, et neil on laskespordis suur kandepind, kuid uued tippmehed on visad juure tulema. Šveitsi peakandjõuks maailmameistrimatšidel on ikkagi veel „vanahärrad“ Zimmermann, Lienhard, Reich ja Hartmann, kelledele pole leitud veel väärilisi järeltulijaid. Ja need mehed ei lase mitte ainult üht või kaht relva, vaid peavad laskma kõigi kolme: vaba-, sõja- ja väikekaliibripüssi. Sõjapüssis ja vabapüstolis olid šveitslased peagu konkurentsitud, kuid väikekaliibri- ja vabapüssis on nad praegu eestlastest ja soomlastest tunduvalt nõrgemad. Mõningad Šveitsi laskeasjatundjad avaldasid arvamist, et Šveits võib alles siis hakata jälle mõtlema Argentiina kujule, kui meeskond treenib tugevaks põlvelt-asendi, mis on eestlastele olnud suure edu pandiks.

Suur laskuritemaa Soome pööras seekordsetelt maailmavõistlustelt lööduna koju. Soome meeskond saavutas ainult kaks maailmameistritiitlit — väikekaliibripüssist püsti-asendis meeskonnaga ja samast relvast lamades individuaalselt. Sellest on sellistele kuulsatele laskuritele, nagu seda on soomlased, siiski natuke vähe. Olümpia kiirlaskmises, kus soomlased said Helsingis esikoha, pidid nad nüüd leppima seitsmenda kohaga ja vabapüstolis suruti nad seniselt teiselt kohalt viiendale kohale. Soome meeskonnas andis tugevasti tunda vendade Kullervo ja Vilho Leskiste puudumine, kes pidid Luzernist skandaalitsemise pärast enne võistlusi koju tagasi sõitma.

Suureks üllatuseks oli Luzernis Saksa, kes viis koju viis maailmameistritiitlit, mis kõik olid saavutatud individuaalaladel. Kuigi individuaalvõidud pole nii tähtsad kui meeskonnavõidud, torkab siiski silma Saksa suur edasijõudmine laskespordi alal. Näib, et Saksas on tehtud väga suurt tööd ja edaspidi tuleb sakslastega maailma-laskeisvõistlustel tõsiselt arvestada. Täiesti nõrgad on sakslased veel vabapüssis, kus nad jäid 5207 silmaga kuuendale kohale. Saksa väikekaliibripüssikuulus K. Steigelmänn suutis vabapüssist välja lasta ainult 995 silma, mis näitab, et sakslastel tuleb selle relvaga veel aastaid treenida, enne kui nad suudavad endid rahvusvaheliselt maksma panna.

Rootsi jäi Luzernis ootamatult tagaplaanile. Rootslaste suuremaks eduks oli väikekaliibripüssist lamades asendi mats, kus nad tulid teisele kohale, saavutades eestlastega võrdse silmade arvu. Ka nende kuulus püstolilaskur Ullman ei suutnud oma traditsiooni pidada ja maailmameistriks tulla, olles sunnitud loovutama

Uued maailmameistrid

Vabapüss

Meeskonnamatšis Argentiina sambale — Eesti 5433 silma.
 Individuaalne üldvõitja kolmes asendis — A. Liivik (Eesti) 1097 silma.
 Püsti, meesk. — Šveits 1734 silma.
 Püsti, indiv. — K. Zimmermann (Šveits) 353 silma.
 Põlvelt, meesk. — Eesti 1880 silma (MR).
 Põlvelt, indiv. — K. Kübar (Eesti) 379 silma.
 Lamades, meesk. — Norra 1899 silma.
 Lamades, indiv. — H. Kongsjorden (Norra) 385 silma.

SÕJAPÜSS

Meeskonnamatšis Mannerheimi kuldpoaalile — Šveits 2607 silma (MR).
 Individuaalne üldvõitja kolmes asendis — L. Genot (Prantsuse) 530 silma.
 Püsti, individuaalvõitja — J. Brod (Saksa) 334 silma (MR).
 Põlvelt, individuaalvõitja — K. Zimmermann (Šveits) 367 silma (MR).
 Lamades, individuaalvõitja — W. Gehmann (Saksa) 367 silma (MR).

VAIKEKALIIBRIPÜSS

Individuaalne üldvõitja kolmes asendis — K. Steigelmänn (Saksa) 1167 silma (MR).
 Püsti, meesk. — Soome 1861 silma (MR).
 Püsti, indiv. — K. Steigelmänn (Saksa) 380 silma.
 Põlvelt, meesk. — Eesti 1944 silma (MR).
 Põlvelt, indiv. — L. Buday (Ungari) 392 silma (MR).
 Lamades, meesk. — Eesti 1977 silma (MR).
 Lamades, indiv. — Mänttari (Soome) 400 silma (MR).

VABAPÜSTOL

Meeskonnamatšis — Šveits 2675 silma (MR).
 Individuaalvõitja — E. Krempel (Saksa) 547 silma (MR).

PÜSTOLIST KIIRLASKMINE

Meeskonnamatšis — Ungari 269 tabamust.
 Individuaalvõitja — T. Ullmann (Rootsi) 54 tabamust.

selle koha sakslasele Krempelile. Rootsi saavutas ainult ühe maailmameistritiitli, mille tõi Ullman kiirlaskmises.

Omaette üllatuseks oli Ungari, kes viis koju kaks maailmameistritiitlit — kiirlaskmises meeskonnale ja väikekaliibripüssist põlvelt-asendist individuaalselt. Norra saavutas samuti kaks maailmameistritiitlit — vabapüssist lamades meeskonnaga ja individuaalselt. Norra käib maailmavõistlustel ikka oma „vana kaardiväega“ ja näib, et noor veri on visa nende meeskonda signema. Prantsusmaa saavutas ainult ühe maailmameistritiitli, mille omandas Genot sõjapüssist kolme asendi kogusummas.

Prantsuse suurlaskur Helsingi päevilt — Mazoyer — oli täielikult alavormis ning oli sunnitud kurvalt ja nõutult pealt vaatama, kui tema nimel olev väikekaliibripüssi kolme asendi kogusumma maailmarekord kustutati tabelist sakslase K. Steigelmänni ja eestlase A. Liiviku poolt.

Mohammed ja Sziġeli mängisid Wimbledonis 14 seiti kuni mahalangemiseni

Kas kustub Wimbledonis sära?

Kas kustub Wimbledonis sära? Nii mõtles kogu maailmas tennisistide huvitatute pere enne tänavust „championshipsi“. Sest olid ju kadunud tennisest veetlevale amatöörismile Donald Budge, Fred J. Perry — kaks Wimbledonis vallutajat viimasel viiel aastal. Samuti puudus tugev sakslane Gottfried von Cramm ja juba kolmandat aastat austraallased. Eriti põhjustas seda pessimismi enne turniiri algust avaldatud seadud mängijate nimistu. See oli järgmine: nr. 1 — H. W. Austin, nr. 2 R. L. Riggs (USA), nr. 3 — D. McNeill (USA), nr. 4 — H. Henkel (Saksa), nr. 5. — R. Menzel (Saksa), nr. 6 — E. T. Cooke (USA), nr. 7 — F. Puncce (Jugoslaavia) ja nr. 8 — I. Tloczynski (Poola). Ameeriklastest tuli pidada tugevaimaks R. L. Riggsi, kes kodus oli saavutanud kõige paremaid tulemusi, kuid kukkus läbi paar nädalat enne Wimbledonis peetud Prantsuse esivõistlustel. D. McNeill võitis Pariisis ja oli seetõttu suuremaks favoriidiks. Inglise ise lootsid oma Austinile, kuid kuna Wimbledon oli Bunnyle tänavu alles teiseks turniiriks, siis võis ette arvata Austini vastupidavuse lõppemisega. Imestama pani ka poolaka Tloczynski seadmine, kuna temaga võrdseid või isegi paremaid oli küllalt: näit. — J. Brugnon, Chr. Boussus, D. Mitic, Ghaus Mohamed, V. Canepelle j. t.

Samuti äratas tähelepanu kaheksa seadud naise nimekirja. See oli küll koostatud enam-vähem solidselt ja kohal olid ka kõik paremad aktiiv-tennisistid, ainult möödunud aasta võitja mrs. F. S. Moody (Helen Wills) ei olnud ilmunud. Ara jäid ka Lõuna-Aafrika ja Austraalia tugevad naised. Naistest paigutati kolm ameeriklannat A. Marble, S. P. Fabyan ja H. H. Jacobs, kaks inglannat R. M. Hardwick ja K. E. Stammers, poolatari J. Jedzrejovska, daanlanna S. Sperling (Hilde Krahwinkel) ja prantslanna madam R. Mathieu. Loosimise alla sattusid M. C. Scriven (Briti) ja D. E. Little (Dorothy Round), kes on Wimbledonis kaks korda võitnud.

Juba esimese päevaga, millal peeti meesüksikmänge — haihtusid pessimistide jutud. Wimbledonis näidati taas kõrget mängutaset. Võib-olla see ei küündinud just säaraste suurmeisterite nagu Perry ja Budge võimeteneni, kuid see tennis oli ilus ja haarav, nagu ütlevad inglaste parimad spetsid. Juba teises ringis kukkusid üllatused: Roderich Menzel kaotas tundmatule jänkile Eugene Smithile ja D. McNeill hävis jugoslaavlastele F. Kukuljevicile. Järgmisena langes Tloczynski ja siis Austin. Finaali jõudis kaks ameeriklast, nagu see on olnud ainult kahel korral varemalt — Tilden ja Johnstone 1923 ja Wood ja Shields 1931. a. Riggs oli ülivõimas oma kaasmaalase Cooke'i vastu ja uustulnukana Wimbledonis kordas D. Budge'i rekordi: tuli meistriks üksikmängus, paarismängus ja segapaarismängus. Sama härra tricki sooritas Alice Marble — kes muide on menukas kabaree- ja ringhäälingu lauljanna — võites nais-

üksikmängu (finaalis K. E. Stammersi 6:2, 6:0!) naispaarismängu ja segapaarismängu. Alice Marble valitseb praegu naiste tennisistide samuti nagu Helen Wills ja Suzanne Lenglen varemadel aastatel.

Tänavune Wimbledon oli peamiselt järelekasvu paraad. Ja siit on loota paljugi head. Henry Cochet, kes vaatas võistlusi pealt, ütles esimese ringi järele, et ungarlasest J. Asbothist tuleb lähema kahe aasta jooksul mees, kes vapustab kogu tennisemaailma! Asboth hävis Austinile seekord 1:6, 4:6, 10:12. Teine säärane „imelaps“ olevat R. Abdesselam (Prantsuse). Ta saavutas kohe esimeses ringis tähelepanudava võidu sakslase G. von Metaxa üle.

Naistest oli üllatavaim noor inglanna miss Jean Nicoll, kellele ennustatakse tõusmist maailmaklassi. Üllatavana küll — Wimbledonis spetsialistid naispaarismängude arvestamisel seadsid järgmised paarid: Jedzrejovska — Mathieu, Fabyan-Marble, Jacobs-Yorkeja ... Betty Nuthall — Jean Nicoll! Seadmata jäid säärased paarid: K. E. Stammers — mrs. Hammersley (Freda James) — nad võitsidki esimeses ringis Poola-Prantsuse paari, kes oli seadud — ja R. M. Hardwick — M. C. Scriven.

Meeste-paarismängus asetati: H. Henkel — G. v. Metaxa, E. T. Cooke — R. L. Riggs, D. Mitic — F. Puncce ja J. Borotra — J. Brugnon. Vanad prantslaste „musketaarid“ on ikkagi veel Wimbledonis lemmikud. Tänavu nad jõudsid poolfinaalini. Henkel ja Metaxa varisesid kohe teises ringis McNeill — Smithi vastu.

Et järgmised peavad lugu „vanast rasvast“, on näha sellest, et Betty Nuthall paigutati ka segapaarismängu, milles ta esines koos uus-meremaalase C. E. Malfroyga.

Tänavune Wimbledon oli üldse ameeriklaste asi, nagu näha võitjatest: meesteüksikmäng — Riggs; naisüksikmäng Marble; meespaarismäng — Riggs-Cooke; segapaarismäng — Riggs-Marble; naispaarismäng — Marble-Fabyan.

Ameeriklaste suur võit Wimbledonis laseb oletada, et USA kaitseb tänavu edukalt ka Davis-pokaali. Euroopa tsooni võitjana sõitis Jugoslaavia Ameerikasse (võitis Saksa Euroopa finaalis 3:2), et võistelda tsoonide finaalis Austraalia vastu. Peetakse siiski tõenäoliseks, et Austraalia, kelle mängijad on puhanud ega pole esinenud suurtel turniiridel, suudab võita niihästi Jugoslaavia kui ka väljakutse finaalis USA. Jugoslaavia esitab järgmise kosseisu: üksikmängudes — F. Puncce ja D. Mitic ja paarismängus F. Puncce ja F. Kukuljevic. Austraalia — üksikmängudes J. Bromwich ja A. K. Quist. Samad mehed võistlevad ka paarismängus, kuid neil on varumeheks V. B. McGrath. D. Budge'i eemalejäämisega on USA-l igatahes ränk töö kaitsta karikat säärase laviini ees.

P. PÄRNPUU.

Piolast ja tema kolmest väravast

E. SAAR

Varem Helsingist saadud teadete kaudu pidi Itaalia Helsingisse saatma tulevase olümpiameeskonna, et mängijad tutvuksid kohapealsete võistlustingimustega. Need oleksid olnud amatöömängijad, sest olümpiamängudest saavad osa võtta ainult asjaarmastajad. Imestus oli aga suur, kui sama rongiga, millega Tallinna saabusid meie võidukad laskurid Luzernist, Balti jaama jõudsid ka Itaalia kuulsad jalgpalli-profid, et edasi sõita Helsingi.

Suurvõistluse numbriline tulemus on kõigile jalgpallihuvilistele teada: 3:2 tähistati Itaalia võitu Soome üle. See võistlus oli ilusaks elamuseks Soome jalgpallirahvale ja aitas pisut usaldust tõsta tuleval aastal Helsingis peetaval olümpia-jalgpalliturniiril.

Kui võrrelda itaallasi inglastega, siis paistab silma inglaste parem füüsiline materjal, kuid itaallased on elevamad — kiiremad, kiiremad mitte niipalju jooksus kui omis liigutis, mis on olenev puhtal kujul temperamendist.

Tehniliselt on itaallased küpsed mängijad. Jalatehnika on peaaegu kõigil suurepärase, kuid peaga mängus jäävad maha inglasi. Ei ole neid täpseid ega kaugelekanduvaid pea-palle, mida inglased oskavad nagu endastmõistetavalt.

Itaallaste sõõdud olid kiired ja teravad, nende vastuvõtmine pehme ja sulav. Palli surmamine ja edasijuhtimine täpne. Nauding oli vaadata, kuidas nende keskormaja Piola kõrgelt õhust tulevaid palle otse jalapealsega surmas ja kuidas pall nagu liibus tema jala külge. Jooks palliga ja dribling olid kiired, eriti ääretormajatel, kes korduvalt möödusid Soome kaitsjast, kuid ikka ja jälle sattusid palliga liig väravajoone või nurgalipu lähedusse.

Itaallaste kokkumäng oli kohati päris hiilgav, kuid risti-sõõtudega viitsid aega, võimaldades Soome tagaliinidel end koguda ning parajal ajal jälle tugevat vastupanu näidata.

Itaalia tomajail, eriti äärtel, puudus pealelööki väravale. Ka puudus äärtel säärane löögivõimsus, nagu seda on Saksa Lehneril või Inglise äärtel. Kuid selle vastu olid Itaalia ääretormajad Ferraris ja Caussi kiiremad.

Omaette peatüki moodustab aga nende keskormaja Piola. Eesti jalgpalliliidu esimees A. Anderkopp oli temast väga vaimustatud. Sellel mehel on kõik, mida peab esmaklassiline keskormaja omama. Tublid füüsilised võimed, suurepärase tehnika, vajalik pikkus ja kaal, suur liikuvus, tugev löögijõud, hea peamäng, hea kiirus, kiire otsustusvõime jne. Et tema võimetest väikest pilti saada, ei ole üleaarne, kui kirjeldan Itaalia kolme värava saamislu, milles peaosa etendas Piola.

Esimene värav: Keskvälja joone kohalt Itaalia parempoolkaitsja sooritab karistuslöögi Soome värava esisele. Kõrget kaarpalli läheb vastu võtma Soome keskpoolkaitsja Pyy, kuid Piola stardib tema ette ja teeb liigutuse, nagu tahaks peaga palli lööma

Moment Soome-Itaalia maavõisilusel, kus Piola on atakeerimas väravavahti

hakata. Kuid ta ei mõtlegi seda, vaid järsu tagasi-pöördega on Soome keskpoolkaitsja petetud. Pall lendab üle Pyy pea Piolale, kes sel momendil on 12 m Soome väravast. Temale jookseb Soome väravavaht Sarnola vastu, et teha veel, mis teha annab, kuid Piola on peaga palli juhtinud üle Sarnola kätte (väga tundlik juhtimine) Soome võrku.

Teine värav. Itaalia paremäär on palliga küljejoonelt sissepoole vedanud ja üks soomlasist tõttab temale järele. Nüüd söötab äär madala veereva palli keskele, Piola jookseb ja jõuab löögi tegemiseks täpselt palli kohale, kuid teda katavad kaks soomlast. Niipea kui Piola oleks palli löönud, oleks see kindlasti tagasi põrganud soomlaste jalust. Piola aga ei löönud, vaid tegi löögiliigutuse, tõmbas siis parema jala sügava konksuga palli vasaku jala ette ja löi siis vasakuga püüdmatult palli Soome võrku.

Kolmas värav: Jällegi paremalt äärelt on itaallased läbi tunginud, äär mängib sisemisele, kes edasi läheb ja keskele söötab. Piola, kellele pall on mängitud, seisab seljaga Soome värava poole. Pall veereb aeglaselt. Seda tõttab tõrjuma Soome keskpoolkaitsja, kuid Piola astub tema teele nii ette, et soomlane jääb Piola selja taha. Pyy püüab Piolat tasakaalust välja lükata, mis ei õnnestu, ja kui pall on veerenud parasjasse kaugusse, et seda lüüa, Piola teeb kiire pöördliigutuse ja saadab võimsa löögiga palli ootamatult Soome väravasse.

Teine suurte võimete mees itaalia meeskonnas oli väravavaht Olivieri, kuid tema oma liigse temperamendiga ja ültilise mänguga ei jätnud nii head muljet kui Piola oma rahulikkusega ja mängu intelligentsiga.

Olivieri tegi sageli kergete pallide püüdmise väga raskeks. Püüdis siiski hästi. See mängustiil, mida tema esitas, võib väga meeldida itaallastele ja teistele lõunapoolsele rahvale, kuid meid, põhjamaalasi, ta väga ei köida. Meie tahame näha rohkem asjalikkust ja vähem tsirkust.

Kaitsepaar oli itaallastel laitmatult hea, omades suure liikuvuse, hea kohavõtmise ja ka suurepärase löögi. Poolkaitse selle vastu oli meeskonna nõrgimaks osaks ja see oli põhjuseks, miks meeskond endale lasi kaks väravat vastu lüüa.

Itaallaste mängutaktika ei olnud midagi uut või teadmatut meile. Seda taktikat tunneb enamik meie jalgpalli treenereid-hooldajaid ja teab ka selle taktika üldpõhimõtteid. Me oleme momendil truuks jäänud inglise mänguviisile, mis sobib enam meie temperamendile ja üksikmängija võimetele, niisiis ei saaks siit ka midagi omaks võtta.

Alec James'i KARJÄÄR

17. See ei olnud halb üllatus!

Pakkisin kohe oma asjad ja sõitsin esimese rongiga põhja poole. Olles saabunud Bradfordi, läksin sihtkohta, kus mr. X juba ootas. Minu suurimaks üllatuseks oli tal kaaslane. Ja see ei olnud mingi väike mees — see polnud keegi teine, kui Herbert Chapman, kuulsa Arsenali veel kuulsam manager!

Istusime ja hakkasime vestlema.

„Astusin ühendusse Preston North Endiga,“ algas mr. Chapman otsekohe, „ja nad on nõus tranferdisumмага, mille pakkusime neile! Preston tahab teid Arsenali minna lasta, kui suudan teiega kokkuleppele jõuda... Noh, mida te arvate?“

Nagu väik lübis mind mõte: kui palju ta teab? Kas pean kõik oma kaardid lauale asetama? Enne, kui suutsin vastata, lülitas end mr. X jutusse:

„Rääkisin mr. Chapmanile teie endistest raskustest. Me leidsime väljapääsu, ja kui olete sellega nõus, siis...“

Teadsin, et võin mr. X-i usaldada, ta ei olnud mind veel kunagi hädasse jättnud.

„Hüva, mr. Chapman, olen valmis Arsenali juure tulema, kui saame „selle teise asja“ korraldada.“

„Tore,“ noogutas Chapman. „Ja nüüd teen teile ka meie ettepaneku. Ma ei mõtlegi sellele, et maksan teile teie allkirja eest ebaseaduslikku raha. Kuid olen teile leidnud tegevusala väljaspool jalgpalli. Te

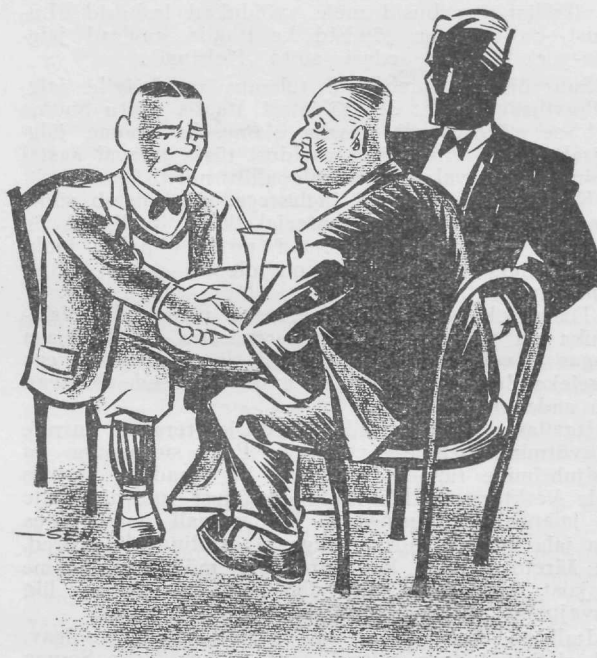

Herbert Chapman, kuulsa Arsenali veel kuulsam manager

asute ühe West Endi kaupluse sporditarvete osakonda juhtima 250-naelase aastapalgaga. Mul on teile kahe aasta leping taskus. Kui olete valmis seal töötama, lähen jalgpalliliidu komiteesse ja seletan neile, et tahate Arsenalile tulla ja palun neid härrasid seda asja uurida veel enne teie transferti.“

Kas taipate mehe osavust? See Chapman võis ütelda liidusakstele otse näkku: Meil on kavatsus James'i Arsenalile palgata ja oleme talle muretsenud ka tegevuse vabaks ajaks. Me ei maksa talle pennigi ebaseaduslikku raha. Kas on siis mingit põhjust olemas, miks me ei peaks saama James'i Arsenalile palgata?

See oli nii naeruväärt lihtne, et imestasin, miks teised seltsid, kes kokkusid minu transfereerimisest „ülekuulamise“ tõttu tagasi, ei tulnud sellele mõttele.

„Hüva, mr. Chapman, olen valmis Arsenalile juure tulema, kui saame „selle teise asja“ korraldada.“

Lühikese vestluse järele raputasime üksteise käsi. Chapman ütles mulle, et ta saadab mulle mõne nädala pärast teate.

Kuid vahepeal olid teised rattad hakanud veerema. Mulle oli lõks seatud, millest pääsesin suure vaevaga. See juhtus nõnda:

Surnud hooaeg lähenes lõpule. Ma ei olnud veel Arsenalile alla kirjutanud, kuid kõik teadsid „seesmiselt“, et ma maandun nüüd Highburys. Ja siis äkki tuli minu juure külla ühe 1. liiga klubi manager.

„Alec, kuidas oleks, kui kirjutaksite meile alla, selle asemel, et minna Highburysse?“ langes ta otse ukselävelt mulle kaela.

Ja mina niisama kohe: „Ja mis väärtus on sellest teil?“

„Et me ei saa teie allkirja eest maksa, well, seda te ju teate. Jalgpalliliit ootab just seda, et seda juhust rünnata. Kuid ütlen teile, millise ettepaneku võin teile

teha. Kui kirjutate meile alla, saate võidetud mängu eest 10 naela ja viigi eest 5 naela preemiat.*)

Kujutlege minu tundeid (kui suudate sedal) Säärased preemiad oleks teinud aastast 200—300 naela välja ja kuna arvasin, et mul on veel 10 aastat aktiivspordimist ees, oleks see pakkumine mulle annud ilusa summa raha.

„See kõlab väga ilusti,“ vastasin, „ainult, kas võin selle kohta saada kirjaliku pakkumise?“

Seal ta oligi mul käes! Ta hakkas oma kraed siluma ja mulle rääkima oma haruldaselt toredast klubist. Kuid vastus minu küsimusele jäi ära.

„Kuulge,“ ütlesin ma, „kindlasti on teie klubi tore klubi. Kuid tahaksin teada midagi muud: millise kindlustuse ma saan, et mulle need preemiad tõepoolest maksetakse?“

„James, seda me ei saa kirjalikult teha. See tähendaks minu kui seltsi manageri lõppu. Kuid teil on minu sõna, et te saate need preemiad,“ andis ta vastuseks.

Seal polnud enam palju mõelda. „Minge oma seltsi juhatuse juure ja ütlege neile, et ma lähen Arsenali...“ Ta läks...

Te arvate võib-olla, et olen seda vahejuhtumit asjata nimetanud. Lubage mul seletada, mis seisis selle taga. Sain hiljem teada, et see manager saadeti minu juure, et mind kindlasti palgata ja sel põhjusel: teatud Arsenali vastu sihitud ringkonnad olid siin tegutsemas. Arsenal suured võidud olid tekitanud palju kadedaide. Ja et Arsenal ei saaks uusi jõude juure osta, selleks loobiti kõikaid kodaraisse. Nimetatud manager (kes huvitava kombel ei kuulunud ühessegi Londoni klubisse) oli saanud ülesandeks takistada minu tekkivaid sidemeid Arsenaliga. Seepärast tuligi see fantastiline pakkumine! Kus oleksin aga hiljem olnud, kui oleksin tema nõudmised vastu võtnud? Niipea, kui olin alla kirjutanud, võisin oma kadunud preemiatele järele joosta...

Jah, kuhu ma oleksin jäänud, kui oleksin nõustunud tema tingimustega? Niipea, kui tal oleks minuuga leping alla kirjutatud, oleks ma oma rahast ilma olnud. Tema sõna oleks olnud minu sõna vastu, ja raske on ütelda, kes oleks olnud kaotaja...

Nädalad möödusid. Uus hooaeg oli ukse ees. Ma ei olnud ikka veel Arsenalile alla kirjutanud, kuigi nüüd näis kõik selge olevat. Siis tuli jalgpalliliidu uurimine, mida Chapman ise oli soovinud. See läks just nõnda, nagu oli ette arvata. Kui Chapman tõusis ja esitas oma pakkumise, et on palganud minu sporditarvete kaupluse ärijuhiks ja seega Arsenal ei maksa mulle mitte penni ebaseaduslikku raha, olid kõik tõkked murtud ja asi igati korras. Komisjon ei leidnud põhjust, miks Arsenal ei võinud mind palgata. Otsus tuli ühehääleliselt: Alec James'i ülevõtmine Prestonist sünnib täiesti seaduslikul alusel.

18. Herbert Chapman — suurim jalgpalligeenius!

Ja nüüd jutustan teile mehest, kes nii libedasti korraldas minu ülemineku Arsenali — suurest Herbert Chapmanist.

See on minu arvates ainus tõeline geenius, kes on kunagi tegutsenud Inglise jalgpallis. Kujutlege keskealist meest, korralikku, ikka erksat ja täis elevust ning naeratavat. Varrukad üles kääritud ja vestinööbid lahti. Ülekeev aktiivsusest ja energiast. Üks, kes oli kutsutud, et juhtida inimesi — see oli Arsenali Chapman.

Ta sai oma koha Highburys, kui Arsenal oli kuulutanud lehes:

*) Inglise jalgpalliliit lubab maksa preemiaid 2 naela võidu puhul ja 1 nael viigi puhul, mitte pennigi rohkem.

Otsitakse manageri,
kes suudab luua meeskonna,
ilma et ta selleks raha kulutaks.

Chapman oli tookord Huddersfieldis. Ta vastas kuulutusele ja ta palgati.

Mõne aastaga tegi see mees, kes „ei tohtinud raha kulutada“, end ülivõimsaks jalgpallidiktaatoriks. Ta lõi endale Highburys staabi, inimesed, kes ei rääkinud tema korraldustele vastu. Need inimesed tundsid Chapmani väärtust. Ta moodustas isegi klubi direktoriumi ümber. Ta oli tõeline ründaja, kuid küllalt tark, et oodata, kuni masin Highburys jooksis tema soovi kohaselt. Siis algas tema hiiglaslik transferdiaktsioon, mis pani hämmastama kogu jalgpallimaailma.

Ta ostis Sunderlandist Charles Buchani. Siis tõstis ta transferdiskaala pilvelõhkujate kõrgusele. Ta maksis 10.000 naela David Jacki (Bolton Wanderers) eest. Lubage tähendada: kunagi elus pole keegi 10.000 naela paremini paigutanud. David Jacki väärtus Arsenalile oli hindamatul Väravad, mida ta saavutas karikavõistlustel, olid palju rohkem väärt kui 10.000 naela!

Tõsiasi on igatahes see, et Chapmani kulutamised tekitasid jalgpallimaailmas äikesepilvi. „See on ju täiesti hull“, seletasid inimesed. „Ta ajab kas Arsenalit või kogu selle ilusa mängu põhja. Ta teeb jalgpallist äritehingu. Kui see nii edasi läheb, ostab Arsenal maailma parimad jalgpallimehed kokku, sest säärase summadega ei suuda võistelda ükski teine selts!“

See näitab, kui vähe tundsid need arvustajad Chapmanit. Ta pani raha hiigelsummades liikuma — õige! Kuid ta oskas selle rahaga ka kõige suuremaid võite saavutada. Ta läks teist teed kui klubid neil päevil. Need maksid 3000 naela või nii umbes mängija eest, kes ei olnud palju parem kui need, kes juba meeskonnas mängisid. Siiski on jalgpallis — nagu igal teiselgi spordialal — sadasid mehi, kes on oma võimetelt peagu võrdsed, kuid ainult mõned kuuluvad tõesti tippklassi. Ja neid ajas Chapman taga. Muidugi, ta eksis ka vahel. Ta andis palju raha välja ainult kesktermaja muretsemiseks. Kuid tema eksitused tehti suurte võitudega tasa, mispärast nad kohe ka unustati. (Järgneb.)

OVOMALTINE

on kasulik igalpool, olgu spordi või kutsetöö alal tegutsejatele, kus edu suurel määral oleneb vastupidavusest. «Ovomaltine» aitab suurendada vaimlist ja kehalist võimet. Kas ei peaks Teiegi tähelepanu pöörama sellele oma võimete kindlustamisel?

Saadaval kõikides apteekides ja rohucauplustes.

Pealadu: A/S. «Ephag»
Tallinn: Harju tän. 41 ja
Narva mnt. 42
Tartu: Kompanii 1

D^rA. WANDER A-G. BERN, SCHWEIZ

OVOMALTINE terwendab ka Teid!

Maailma kergejõustiku-peegel

Taisto Mäki, kelle nimel on maailmarekordid neljas populaarses jooksus — 5000, 10000 m-is ning 2 ja 3 miilis, üritas koos rootslase H. Jonssoni, soomlaste K. Pekuri, V. Tuomise ja teistega ka 3000 m maailmarekordi purustamist. Võistlustel, mis peeti Helsingi olümpiastaadionil, sadas igasuguseid rekorde, kuid ainsana jäi saavutamata ihaldatuim neist — maailmarekord ise. Esimeseks oli pealtvaatajate rekord — 15.684 maksulist, teiseks Rootsi rekord 3000 m-is ning ülejäänuteks igasugused rahvusrekordid teistel aladel.

Miks ei tulnud 3000 m maailmarekordi? Keskjooksu näis, et kõik on korras, sest pool distantsi kaeti 4.10-ga, seega 1,5 sek. võrra kiiremini kui Höckert praegu püsiva maailmarekordi püstitamisel. Kuid kõva tuul võttis soomlase võimed ja teiseks: Mäki pidi kogu aeg jooksu juhtima, rootslane ründas teda alles 300 m enne finišit ja võitis siis koguni. Ta saavutas ajaks 8.15,4, millest kiiremini on jooksnud ainult Gunnar Höckert, kuna Mäe aeg oli 8.15,6, Pekuril 8.16,4, Tuomisel 8.18,2 jne. Jonsson küll võitis, kuid Mäki andis jooksule selle sisu. Rootslane ise lausus pärast jooksu, et kui Mäki poleks dikteerinud kõva tempot, siis tema ise vaevalt oleks saavutanud nii hea aja. Edasi arvas ta, et maailmarekordist puudujäänud 0,6 sekundit röövis tuul, mis tegelikult rikkunud 2 sekundit koguaast. Soomlased aga kiidavad Jonssoni haruldaselt tugevat lõpuspurti, sest tänavu on Mäki jäänud kõigile teistele lõpuspurdis ületamatuks.

Maailmarekordi purustamine ei õnnestunud seekord, kuid selle surmatund on ammu lõõnud. Tuleb ainult oodata parajamat juhust vana maailmarekordi matmiseks.

Malmös peetud n.-n. Balti mängudel oli pommiüllatuseks soomlaselt Uno Veirilält vasaraheitseks 58.67, mis sel momendil tähendas tänavust maailmarekordi, kuna Oskar Lutz'i tänavu saavutatud maailmarekordse tulemuse 59.07 on sakslased mõnesugustel põhjustel maha tõmmanud isegi endi edetabelis.

Veirilä oli juba mõnd aega treeninguil pommitanud 56 m piiri, Malmös õnnestus tal aga veelgi rohkem. Oma parima saavutas ta kolmanda heitega, kaks esimest olid 55 ja 56 m ja kolm viimast 55, 56 ja 54 m. Seega ka tubli seeria.

Uno Veirilä areng on olnud häbemamatult kiire. Ta kerkis esile 1936. a., millal tema parim mark oli 45.16. Järgmisel aastal heitis ta 49.33 ja 1938. a. juba 53.76. Tänavu parandas ta Soome rekordi 54.72-le ja siis lühikest aega hiljem 58.67-le. See on kõigi aegade kolmas tulemus maailmas, kui mitte arvestada O'Callaghani 60.57 ja O. Lutz'i 59.07-ga. Eespool Veirilält on sakslased E. Blask (59.00) ja K. Hein (58.77).

Soomlased usutlesid sakslast Gerhard Stöcki tema viibimise puhul Helsingis:

— Mida arvate Veirilä värskest tagajärjest?

— Veirilä on eriti hea vasarheitja tüüp, kuid mina pean Blaski ja Heini temast paremateks. Kuid kui Veirilä veelgi täieneb tehnikas, võib ta tulla küsimusse olümpiavõitjana Helsingis. Mis puutub sakslastesse, siis mina loodan väga palju 22-aastasest Storchist, kellel on tore kehaehitus ja kes pole jäänud hiljaks õige kooli saamiseks. Temast kuulete varsti imet!

Soomlastel on tänavu olnud eriti tulemuste-rikas hooaeg. On purustatud rida rekorde. Seni on saavutatud 10 Soome rekordi, millest osa on ühtlasi maailma- või eurooparekordid. Nimistu on järgmine:

200 m tõkkeid B. Storskrubb	25,2
400 m tõkkeid B. Storskrubb	53,4
1500 m N. Hartikka	3,50,0

2 miili T. Mäki	8.53,2
3 miili T. Mäki	13.42,4
5000 m T. Mäki	14.08,8
4 × 800 m TU 38	7.49,8
kolmik O. Rajasaari	15.55
teivas E. Lähdesmäki	4.12,5
vasar U. Veirilä	58.67

Võrdluseks märgime, et Eestis on tänavu parandatud ainult neli rahvusrekordi. Kus on meie olümpiaelne hoog?

Pärast 8-aastast vaheaega on Rootsi ja Soome vahel jälle seatud jalule maavõistluste suhted kergejõustikus. On unustatud tüli mõlema riigi kergejõustikuliidu vahel, mis algas Nurmi pärast, kuna soomlased süüdistasid eeskätt rootslasi Nurmilt amatöörõiguste äravõtmises.

Võisteldi korraga kahel ringel: A garnituurid Stokholmis ja B — Helsingis. Mõlemad maavõistlused lõppesid Soome võiduga: Stokholmis 112:102 ja Helsingis 113:101. On huvitav märkida, et enne maavõistlusi tippisid soomlased mõlemal ringel oma võitu võrdsete tulemustega 112:102. Et tipid väga täpsed olid, selles võib nüüd veenduda igaüks.

Soomlastel on praegu igal alal välja panna suurte võimetega mehed. Näiteks isegi 100 m-is, kus Savolainen löi rootslast Strandbergi, keda peetakse Euroopa üheks parimaks sprinteriks ja kes kord oli 10,3-ga maailmarekordi kaasomanik. Teivashüppaja E. Lähdesmäki, kes alles läinud aastal vandus maavõistlusel alla meie E. Äärmale ja R. Kiipsaarele, on tänavu stabiilne 4 m mees ja löi 4.10-ga ka rootslasi. Nii võib välja tõsta veel rea värsked suurusid.

Rootslasedki polnud nõrgas vormis. Nii jooksis Lidman uue eurooparekordi 110 m tõkkejooksus — 14,2, lisaks toodi kaksikvõit 1500 m-is. Pärast J. Lovelocki jooksu Berliini olümpial pole maailmas nähtud nii dramaatilist võistlust ja nii toredaid aegu kui Rootsi-Soome maavõistluse 1500 m-is. Stardist alustanud Hartikka ja Sarkama peagu sprindi tempos, et maha raputada rootslased. 800 m järele juhtis aga napilt rootslane Jansson, kelle vaheajaks märgiti 2.02,0. Siis spurtis esirinda 22-aastane Andersson ning lõpptulemuseks oli Rootsi kaksikvõit. Ajad: Andersson 3.48,8, Jansson 3.49,2, Hartikka 3.50,0 ja Sarkama 3.59,0. Mõlemad riigid püstitasid uued rahvusrekordid. Võitja Andersson on kiirelt tõusnud. L. a. oli tema parim mark 3.58,6 ja veel aasta tagasi ainult 4.04,0, kuid nüüd ennustatakse teda juba olümpiavõitjaks.

Vägev oli ka 5000 m jooks, kus T. Mäki saavutas ajaks 14.17,8 ja löi H. Jonssoni — 14.18,8 (uus Rootsi rekord).

Kuidas näeks välja rahvuste paremusjärjestus 5000 m jooksus, kui arvestada ainult rahvusrekordidega? Selle kohta võib tuua järgmise tabeli:

1. Soome (Mäki)	14.08,8
2. Rootsi (Jonsson)	14.18,8
3. Poola (Kusocinski)	14.24,2
4. Saksa (Eberlein)	14.27,2
5. USA (Hill)	14.30,0
6. Jaapan (Murakoso)	14.30,0
7. Inglise (Ward)	14.31,6
8. Ungari (Szabo)	14.33,8
9. Daani (Siefert)	14.36,2
10. Norra (Rasdahl)	14.36,7
11. Prantsuse (Bouin)	14.36,8
12. Itaalia (Cerati)	14.45,0

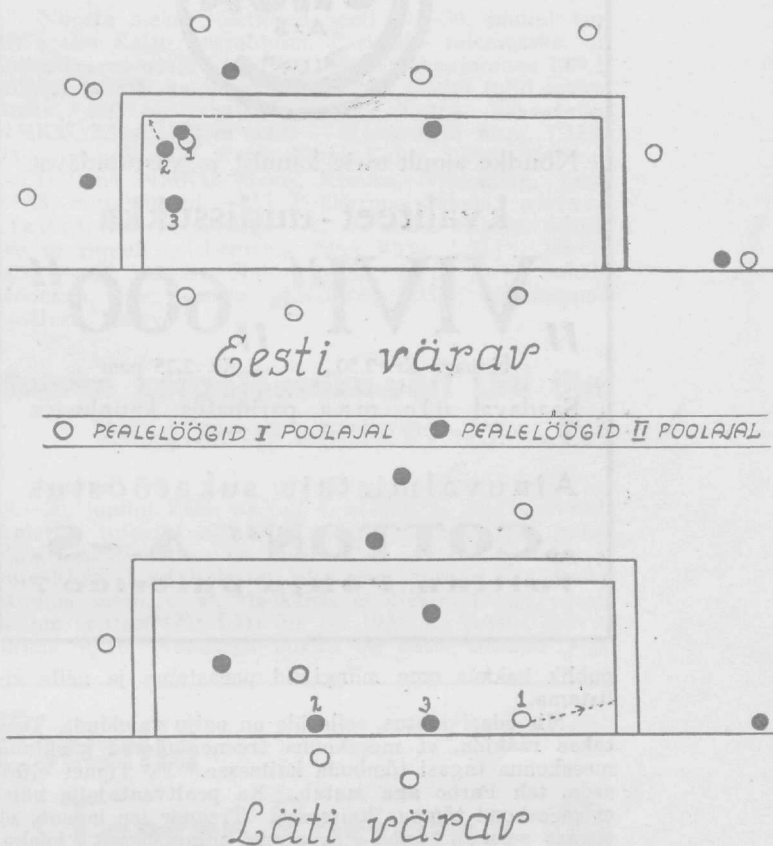
Eesti rahvusrekord jääb võrdlemisi kaugele.

Saatuslikud veerandtunnid

Salajaste võidulootustega mindi Eesti-Läti järjekordsele jalgpallimaavõistlusele Riiga, kus mats toimus 27. juulil. Enne maavõistlust Riias klubimatse näinud Eesti pallijuhte teadsid jutustada Läti jalgpalli tänavusest alavormist. Ja kui sellele veel lisandati osalt pettuslik pilt Eesti rahvusmeeskonna tublist esinemisest Saksa vastu, siis muutus juba päris tõenäoliseks, et Eesti suudab lätlasi üllatada nende endi kodus. Jalgpallitreener E. Saar püüdis ajakirjanduses küll sumbutada kahtlastena näivaid illusioone, millest hoolimata mindi Läti vastu siiski julgesti.

Hea pealehakkamine on pool võitu, — seda lauset tunneme kõik. Rahvusmeeskond, veidi malkatatuna optimistlikust väljavaatest, algaski Riias maavõistlust südilt. Esimesel mänguveerandtunnil võis pealtvaatajana tõsiselt küsida, kuhu on jäänud lätlaste kardetud mäng, kui meie edurivi, eriti aga selle keskkolmik, päris ladusasti tuiskas vastase kaitseliinide vahel. Pealelöökideni väravale küündis meie edurivi siiski harva, kuid peaaegu oli, et ta valdas mängu. Pikapeale aga hakkas ilmne lätlaste paremus, kuigi see ei avaldunud säärases särtsuvas vormis, nagu oleme lätlastelt harjunud mängu nägema varematest aastatest. Koos mängutehnika tõusuga on lätlastelgi kadunud nende dünaamiline mängukülg ja mäng on muutunud kaalutletumaks ja flegmaatsemaks.

Pärast esimest veerandtundi tuli Eesti juhtiv värav veidi ootamatult. Eesti edurivi oli küll väravaalus- ses rünnakus, kuid ebaõnnestunud pealelööki muutus

Tõendus selle kohta, et Läti vääriskas värava-pealelööki järgi vähemalt viiki. Kogu maavõistluse kohta tegi Läti 19 pealelööki, sellest 12 esimesel poolajal, kuna Eesti tegi ainult 13 pealelööki. Teisel poolajal tuli mõlemale väravale võrdselt 7 pealelööki, millest aga kumbki saavutas kaks väravat (numbritega märgitud). Pealelööki täpsuses on Eesti olnud parem, kuna tal on väravapostide vahele läinud 13-st löögist 6, Lätil aga 19-st ainult 5.

väravaks Läti parembacki jalast. Seega Läti omavärav. See oli sissejuhatavaks sädemeks Läti järgnenud rünnakutele, kuid viigivärav oli suurel määral Eesti omavärav — Parbo õnnetus. Poolaja lõpuks võis konstateerida Läti paremust, kuid kummagi poole mäng ei jätnud rahuldavat tunnet. Oli selge, et vaheajal algab mõlema meeskonna „masseerimine“ teisel poolajal tublimaks esinemiseks. Jäi oodata, kumba võidutahe on teisel poolajal läbilöövam.

Lätlased alustasid surumist ja see muutus niivõrd võimsaks, et Eesti mäng oli mõnd aega peatu. Pikapeale hahitus lõom, kuid risti mängukäigule oli, kui Eesti läks 10. minutil teiskordselt juhtima. Eesti värava alt oli pall kiiresti kandunud Läti värava alla, kus Kuremaa tegi 2:1. Veel veerandtundi Läti paremust, millele aga kolmas värav Eesti kasuks — Veideman 3:1! Ometigi kord ka Eestil õnne: jätta moraalne võit vastasele, ise aga saavutada tegelik võit. Näis, et miski ei riisu enam Eesti võitu, pealegi kui Läti

Restoran- Öölokaal

„Dancing Paris“

Augustikuus esinevad:

Kuulus välismaa tantsu-atriaktsioon

Chiguita-Romané-Tino

Tantsijatar

Monica

Tantsijatar

Asta Muratty

Muusika algus kell ½9 õhtul

Kabaree algus kell 10 õhtul

Nõudke ainult meie kaunist ja vastupidavat

kvaliteet - uudissukka

„VIVI“ ja „600“

hinnaga Kr. 2.50

Kr. 2.25 paar

Saadaval üle maa parimates kauplustes

Ainuvalmistaja sukatööstus

„COTTON“ A.-S.
Tallinn, Põhja puistee 7

publik hakkas oma mängijaid parastama ja neile viistama.

Mis edasi juhtus, selle üle on palju vaieldud. Teatakse rääkida, et meeskonna treener olevat käskinud meeskonna tagasi tõmbuda kaitsesse. Vv Tipner eitab seda, tsh Parbo aga jaatab. Ka pealtvaatajatele näis, et meeskond tõmbus kaitsesse. Treener ise lausub, et pärast seisu 3:1 pole ta annud mingisugust käsku. Üldmuljeks jääb, et midagi varjatakse, kuna keegi ei taha enda peale võtta toreda võiduseisu lipsatumist käest. Faktiks jäi, et ründamise jätkamise asemel Eesti meeskond piirdus üksnes kaitsetööga, seejuures koguni umbropsu mängides. Viimase veerandtunni algul tuli 3:2, mis siiski veel tähendas Eesti võitu. Kuid lätlaste pealesurumine muutus üha vihasemaks ja mõni minut enne matši lõppu saabus viik 3:3. See- gi tagajärg oli mängukäiguga arvestades eestlastele saavutuseks, kuid miski ei eita, et kui pärast seisu 3:1 Eesti oleks julgesti jatkanud pealetungi, kasutades Läti publiku meelepaha oma meeskonna vastu, oleks seis säilitatud või haruldasemal juhul veelgi suuremaks kruvitud Eesti kasuks. Nüüd aga viis viimane veerandtund kindlana näinud võidu.

Veelgi halvemini kui 31. maavõistlusel Lätiga läks eestlastel 21. maavõistlusel Soomega Helsingis. Lätiga oli viik tulnud matšil, millel kumbki pool ei näidanud head mängu, nii et see maavõistlus oli klassilt nõrgemaid, milliseid üldse on nähtud. Helsingis esitas Eesti meeskond paiguti toredusliku partii, millest hoolimata ei saanud viikigi. Mängukäigult oli 4. augustil olümpiastaadionil peetud maavõistlus väga analoogiline Riia maavõistlusele. Eesti juhtis jällegi kahel korral — poolaja lõpuks Uukkivi poolt mängu 9. minutil saavutatud väravaga, mille soomlased viigistasid teise poolaja 3. minutil, ja Kassi väravaga 7. minutil 2:1. Kuid enne viimase veerandtunni algust oli seis uuesti viigiline — 2:2. Järgnes jällegi saatuslik veerandtund, mille vältel Soome läks juhtima 3:2 ja viimasel minutil penaltyst koguni 4:2 saavutades.

Kaks meie parimat kõrgushüppajat — A. Kuuse ja O. Kaldre.

Meie edurivi esitas Soome vastu oma tänavuse parima partii, kuid järjekorras lonkasid tagaliinid, mida soodustas see, et äärehalfid polnud oma ülesande kõrgusel Soome kiirete ääretormajate pidurdamisel.

Kui Helsingi kaotust saab kuidagi veel taluda, siis kurvem oli Eesti B-meeskonna kaotus Pärnus. Sellel maavõistlusel sai saatuslikuks esimene veerandtund, mille vältel Soome läks juhtima 2:0 ja mis jäigi lõpptulemuseks. Kurvem oli see kaotus seepärast, et ta veelkordselt tõendas, kuivõrd nõrk on Eesti jalgpalli tase läbilõikes. Ühe rahvusmeeskonna suudame veel kuidagi koostada, kuid teine jääb tunduvalt nõrgemaks, kuigi ta vahest esimese meeskonnaga võiks mängida viiki.

Võib-olla on viga ka selles, et esimese rahvusmeeskonna koostamisel on jäädud peatuma šabloonile. Suuri vaevu värskendatakse meeskonda ja ainult siis, kui viimane häda käes. Kui näiteks paremäär on veidigi parem sellele kohale pretendeerivast teisest mängijast, siis jäetakse koht ikka vanale, kuigi tal pole enam väljavaateid edasiarenemiseks. Noorte ei anta lihtsalt võimalusi enda näitamiseks. Kas poleks parem vahet vahel tuua meeskonda 2—3 noort, sest ainult nende varal ikkagi mänguvõime väga ei lange, kuid võib tõusta tulevikus.

Vaatleme rahvusmeeskonna kõige tavalisemat koosseisu viimastel maavõistlustel:

väravas: Tipner või Mikson;

kaitses: Tepp, Neeris, Peterson;

poolkaitses: Parbo, Matsalu, värskematena Pii- sang ja Sieger;

edurivis: Siimenson, Uukkivi, Kuremaa, Veide- man, Kass, Mäng.

Enamik neist on niivõrd vanad veteranid, et ei suuda paremalgi tahtmisele edasi areneda, kuna nende võimed on juba kulmineerinud.

Kui meie jalgpalli tahetakse viia ka Helsingi olümpiale, siis on praegu küll raske teha laiemat ulatusega katseid, kuid mõningal määral siiski. Kui aga olümpiast mõeldakse eemale jääda, siis oleks paras aeg asuda meeskonna järsumale värskendamisele. Tänavu on ette näha maavõistlused veel Leedu ja Lätiga. Nendel tuleks katsetada nooremaid, kuigi kaotuse võimalikkuse protsent sellega veelgi suureneb.

Praegu kipub vägisi peale tunne, et meie jalgpall on jälle karil. Oleme viimastel aastatel järjekindlalt suutnud võita ainult Leedu üle, vastasel korral peak- sime tunnistama, et meist polegi nõrgemat vastast. 1937. a. oli Eestil võrdlemisi võidurikas, kuid just enne seda olime üle elanud ühe kriisi ajajärgu, kus vanemad mängijad langesid välja rahvusmeeskonnast ja nooremad polnud veel välja arenenud, kuna neile pol- nud antud võimalust aegsamini rahvusmeeskonnas mängida. Nüüd oleme uue kriisi eel. See süveneb kahtlemata veelgi, kui õigeaegselt ei võeta kasutamisele kas või drakoonilisi abinõusid. Kui tänavu saab asja maavõistlusest Leeduga, siis, võib-olla, kroonib hooaega ka üks võit. Ilma selleta on aga a'lanud jäl- le säärane ajajärk, kus rahvusmeeskonna saavutused ei ületa viike, neidki ainult harva koju tuues.

KUUST KUUSSE

Uusi meistreid ujumises

Erich Siiling — Eesti parim vettehüppaja

Eesti tänavused meistrivõistlused ujumises peeti esmakordselt Nõmmel Mustamäe ujulas — Tallinna NMKÜ korraldusel 5. ja 6. augustil. Võrreldes 1. a. meistrivõistluste tulemustega, mis andsid kümme uut Eesti rekordi, jäid tänavused tagajärjed tagasihoidlikumateks, seda mitte rekordide vähesuse mõttes, vaid tehnilistelt tulemustelt. Teisest küljest parandas olukorda mitme noorema ujuja üllatuslik läbilöömine. Nii võitis 1500 m vabaujumise meistritiitli G. Ots, kellest tulevikus loodetakse heaklassilise ujuja võrsumist. Rinnuliujumises oli üllatuseks sindilase A. Murro platseerumine H. Liiberigi ja J. Kanguri vahele ja seliliujumises H. Tamre võit Boris Roolaiu üle, kuigi teine vend, Egon, jäi ületamatuks. Egon Roolaid tuli meistriks kolmel individuaal-alal ja lisaks 4×200 m teateujumises, misjuures ta oma distantsi teateujumises sees kattis koguni alla Eesti rekordi. Kahjuks fikseeriti aeg ainult ühe kellaga. Võistluste ainus Eesti rekord tuli 800 m-is — 12.39,2 — G. Otsalt 1500 m vaheajana. Naiste aladel oli parimaks Hilja Kumm.

Organisatsioonidest tuli üldvõitjaks Kalev 94 punktiga. Järgnesid NMKÜ 48, TVK 37, Sindi Kalju 35, Elva Raju 11, Läänela 4 ning Sakala ja Mustamäe Supelh. 3 punktiga.

Vettehüpetes tuli meistriks Erich Siiling, keda momendil võib pidada ka tegelikult meie parimaks vettehüppajaks, kuna ta võitis teiste hulgas ka end. Eesti meistreid A. Hirve ja E. Hakkajat.

Tehnilised tulemused:

100 m vabalt: 1. ja Eesti meister Egon Roolaid, Kalev, 1.02.1. 2. H. Lagus, Kalev, 1.09.2. 3. J. Miil, Sindi Kalju, 1.09.2. 4. R. Helisto, NMKÜ, 1.12.4. 5. H. Tibar, NMKÜ, 1.15.4. 6. N. Kõrge, NMKÜ.

400 m vabalt: 1. ja Eesti meister Egon Roolaid, Kalev, 5.18.0. 2. G. Ots, NMKÜ, 5.47.1. 3. J. Miil, Sindi Kalju, 5.33.6. 4. J. Aare, NMKÜ, 6.06.0. 5. N. Kõrge, NMKÜ, 6.07.4. 6. R. Helisto, NMKÜ, 6.10.0.

1500 m vabalt: 1. ja Eesti meister Georg Ots, NMKÜ, 23.38.8. 2. V. Arusoo, NMKÜ 24.48.0. 3. R. Trummal, TVK, 24.51.4. 4. J. Aare, NMKÜ, 25.30.2. 5. Kuller, Sindi Kalju, 25.47.4. 6. N. Kõrge, NMKÜ, 26.21.2.

200 m rinnuli: 1. ja Eesti meister Harry Liiberig, NMKÜ, 3.05.0. 2. A. Murro, Sindi Kalju, 3.07.6. 3. J. Kangur, Elva Raju, 3.12.5. 4. Tõnnus, NMKÜ, 3.13.0. 5. J. Sütt, Elva Raju, 3.15.1. 6. E. Värk, TVK, 3.22.1.

100 m selili: 1. ja Eesti meister Egon Roolaid, Kalev, 1.23.4. 2. H. Tamre, Kalev, 1.24.5. 3. Boris Roolaid, Läänela, 1.25.3. 4. O. Aavik, Kalev, 1.25.3. 5. H. Kargaja, Kalev, 1.31.4. 6. H. Tõnnus, NMKÜ, 1.40.8.

4×200 m: 1. ja Eesti meister Kalev (H. Lagus, O. Aavik, E. Mõlik ja E. Roolaid) 10.46.8. 2. NMKÜ (N. Kõrge, R. Helisto, J. Aare ja G. Ots) 11.07.0; 3. Tartu Veespordiklubi 12.12.9.

Vettehüpped: 1. ja Eesti meister Erich Siiling, TVK, 86.04 p. 2. dr. A. Hirv, Kalev, 83.48 punkti. 3. E. Hakkaja, Kalev, 79.34 p. 4. G. Holostov, TVK, 65.24 punkti. 5. E. Susika, Tartu NMKÜ, 14.22 punkti.

NAISTE ALAD:

100 m vabalt: 1. ja Eesti meister Hilja Kumm, Sindi Kalju, 1.24.5. 2. N. Neuman, TVK, 1.26.0. 3. S. Varsam, Kalev, 1.35.5. 4. H. Osol, Mustamäe spordiharrastajateklubi, 1.37.3. 5. L. Pikkal, Kalev, 1.40.0.

400 m vabalt: 1. ja Eesti meister Hilja Kumm, Sindi Kalju, 8.05.4. 2. N. Neuman, TVK, 7.06.6. 3. S. Varsam, Kalev, 7.36.8. 4. L. Pikkal, Kalev, 7.38.0.

200 m rinnuli: 1. ja Eesti meister Ruth Käsnapuu, Kalev, 3.27.0. 2. J. Lentsius, Elva Raju, 3.40.0. 3. O. Randroo, TVK, 3.43.6. 4. L. Alasoo, Sindi Kalju, 3.43.8. 5. R. Trei, Sakala, 4.03.4. 6. B. Virgla, Sakala, 4.07.3.

100 m selili: 1. ja Eesti meister Nora Neuman, TVK, 1.35.4. 2. H. Kumm, Sindi Kalju, 1.43.7. 3. S. Varsam, Kalev, 1.47.6. 4. H. Kruusamägi, Kalev, 1.51.4. 5. L. Pikkal, Kalev, 1.57.4.

4×100 m: 1. ja Eesti meister Kalev (R. Käsnapuu, L. Pikkal, S. Varsam ja A. Rennu), 6.26.2.

Noorte meistrivõistlused peeti 29.—30. juulini Sindi sealse Kalju korraldusel. Parimaks tulemuseks oli noore Narva ujuja Saare aeg 100 m vabaujumises 1.09,1, millega ta tuli ka meistriks. Teistel aladel tulid meistriteks: 200 m vabalt — Saar, Narva linavabriku NMKÜ, 2.39,0; 100 m selili — Kuus, Elva Raju, 1.32,6; 100 m rinnuli — E. Kukk, Pärnu Kalev, 1.23,5; 4×50 m — Tallinna NMKÜ (Saari, Kreuks, Tikenberg, Org) 2.16,8; vettehüpped — U. Polikarpus, Sakala; naiste aladel: 100 m vabalt — K. Joonson, Sakala, 1.26,2; 100 m rinnuli — Lentsius, Elva Raju, 1.38,1; 100 m selili — S. Varsam, Kalev, 1.42,0; 4×50 m — Sakala (Joonson, Trei, Aarne, Männiste) 3.03,3; vettehüpped — Ilves, Kalev.

Suurim kergejõustiku-võit Läti üle

Riias Eesti võitis 92:67

Suurim võit Läti üle kergejõustikus saavutati 19.—20. juulini Riias peetud kaheksandal maavõistlusel. Ametlik tulemus oli 92:67, seega 25-punktiline vahe. Meie ajakirjanduses on eksikombel arvestatud tulemuseks 92:68, kuid lätlastel läks teivashüppes üks punkt kaduma seetõttu, et Mačkaitis ei ületanud algkõrgust. Senine suurim võit Läti üle oli 1936. a. Tartus saavutatuna 90:70. Nüüdsega kokku on Eesti võitnud 5 ja

Estonia

Teater-Restoran

Suveaed

Vähjad

Augustikuu suureeskava

fenomenaalne euroopa akrobaatiline atraktsioon

„Dennad Albertus“

Külastajate soovil esineb edasi võrdlematu

„Porro Trupp“

Tantsijatar

„Monika“

Lõunamuusika iga päev kella 2-4

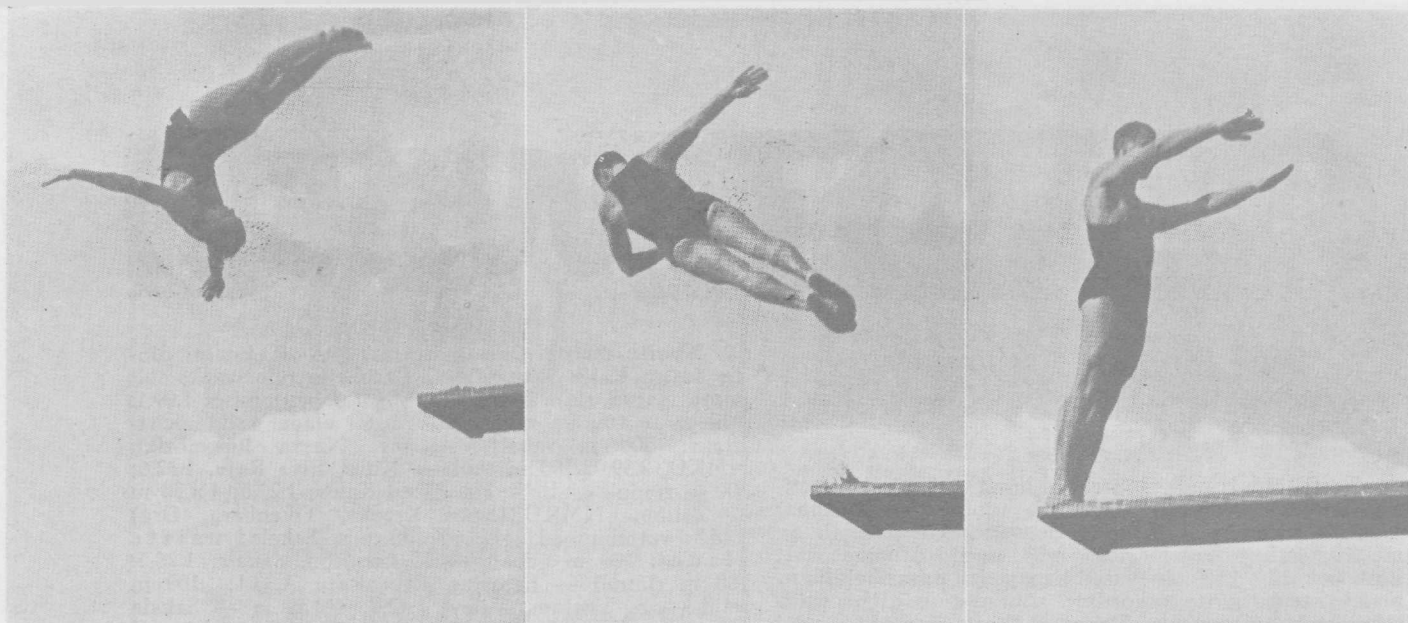
Vähjad

Punane saal ja veinibaar

esineb kuulus Ungari viiuldaja

„Miklos Czutor“

Muusika algus baaris kell 11 õhtul.

Erich Siilin g, kes on meie parim vettehüppaja momendil, miimesuuguste hüpete sooritamisel Pirital.

kaotanud 3. maavõistlust, kusjuures punktid on Eesti kasuks 657½ : 613½.

Nüüdne suur võit on eriti väärtuslik selles mõttes, et see saabus Läti pinnal ja meil puudus meeskonnast suur punktide noppija R. Toomsalu, kelle puudumine 1937. a. põhjustas tookord kaotuse. Eesti seisukohalt lähtudes eriti hiilgavaid tehnilisi tulemusi Riias ei näidatud. Ainsatena eestlastest püstitasid isiklikud rekordid A. Kreek kettaheites 47.36 ja H. Kink kaugushüppes 6.92, kuid needki tagajärjed on maavõistlustel olnud tavalisteks. Parimaks tulemuseks oli vahest A. Kreegi kuulitõuge 15.95, millega Läti pinnal jäi siiski nägemata 16-meetriline tõuge. J. Talmre jooksis küll tõketel ajaks 15.0, kuid seda tagajärge ei saa tõsiselt võtta, sest joosti vanade tõketega, kuid uute määruste järgi, mis lubavad kasvõi kõik tõkked maha ajada! Seda võimalust kasutasid kõik jooksjad, nii et 40-st tõkkest jäid püsti üksikud.

Eesti saavutas 10 ja Läti 6 esikohta, misjuures kaksikvõite oli Eestil 5 ja Lätil ainult üks. Viimaseid kohti oli Eestil ainult neli. Kõik need asjaolud summeeritult tõidki suure võidu. Lätlastele langesid esikohad kõigis jooksudes peale 400 ja 800 m ning teatejooksude, lisaks kaugushüppes. Need ongi meie kergejõustiku praegused nõrgemad alad.

Eesti-Läti maavõistluste rekordid parandati kolmel ja korrati samuti kolmel alal, kõik eestlaste poolt peale 100 m rekordi kordamise. Seejuures me ei arvesta tõkkejooksu tulemusega, mis peaks üldse tulema annullerimisele. Rekordide tabel on nüüdsest järgmine:

100 m	R. Toomsalu, Eesti	10,9	1936
	G. Alers, Läti	10,9	1939
200 m	G. Alers, Läti	22,4	1938
400 m	A. Hallik, Eesti	50,5	1938
800 m	F. Tungal, Eesti	1,57,3	1939
1500 m	V. Vitols, Läti	3,59,6	1938
5000 m	E. Prööm, Eesti	15,16,4	1934
10000 m	A. Tirners, Läti	32,36,6	1938
4×100 m	Läti ja Eesti	43,2	1938—1939
4×400 m	Eesti	3,26,2	1938
110 m	J. Talmre, Eesti	15,5	1938
kõrgus	A. Kuuse, Eesti	1,90	1934
kaugus	E. Tamm, Eesti	7,17	1936
teivas	R. Kiipsaar, Eesti	3,90	1938—1939
kuul	A. Kreek, Eesti	15,95	1939
ketas	P. Määrits, Eesti	47,40	1936
oda	F. Issak, Eesti	68,80	1939

Maavõistlus Lätiga jääb tänavu viimaseks kergejõustikus. Oli küll ette nähtud maavõistlus ka Saksaga, mis aga jäi ära, kuna tähtaja suhtes oli raske saada

kokkulepet ja sakslastel lõppeks osutus võimatuks Eestisse sõit. Tänu sellele jäi kergejõustiku-maavõistluste tänavune võitude-kaotuste bilanss aktiivseks 2:1, kuid ühtlasi jäime ühe suursündmuse võrra vaesemaks.

Tehnilised tulemused:

100 m:	1. G. Alers, Läti, 10,9. J. Talmre, Eesti, 11,2. 3. Gailis, Läti, 11,3. 4. K. Pikker, Eesti, 11,3.
200 m:	1. G. Alers, Läti, 22,5. 2. H. Aumere, Eesti, 22,6. 3. Feldhuns, Läti, 23,0. 4. A. Hallik, Eesti, 23,1.
400 m:	1. E. Nurk, Eesti, 50,8. 2. A. Hallik, Eesti, 50,8. 3. Cinats, Läti, 52,4. 4. Jakobsons, Läti, 52,6.
800 m:	1. F. Tungal, Eesti, 1,57,3. 2. E. Hurt, Eesti, 1,58,0. 3. A. Veiss, Läti, 1,59,1. 4. R. Balodis, Läti, 1,59,6.
1500 m:	1. A. Tirners, Läti, 4,02,6. 2. F. Tungal, Eesti, 4,04,6. 3. O. Juhansoo, Eesti, 4,05,4. 4. R. Balodis, Läti, 4,06,9.
5000 m:	1. K. Romanovskis, Läti, 15,17,8. 2. A. Tirners, Läti, 15,20,0. 3. E. Prööm, Eesti, 15,25,6. 4. A. Saar, Eesti, 16,09,6.
10000 m:	1. K. Romanovskis, Läti, 33,22,4. 2. R. Kalm, Eesti, 33,26,6. 3. Levics, Läti, 33,41,4. 4. A. Rammul, Eesti, 35,51,0.
110 m tõkkeid:	1. J. Talmre, Eesti, 15,0. 2. H. Girgensons, Läti, 16,4. 3. H. Arvo, Eesti, 16,6. 4. Deičs, Läti, 17,0.
4×100 m:	1. Eesti (K. Ivanov, J. Talmre, H. Aumere ja K. Pikker) 43,2. 2. Läti (Kravinskis, Gailis, Feldhuns ja Alers) 43,9.
4×400 m:	1. Eesti (V. Kalam, E. Vill, H. Arvo ja E. Nurk) 3,28,0. 2. Läti (Lapins, Rucinš, Vinslavs, Veiss) 3,30,2.
Kõrgus:	1. A. Kuuse, Eesti, 1,85. 2. O. Kaldre, Eesti, 1,80. 3. Markavs, Läti, 1,80. 4. E. Mackaitis, Läti, 1,80.
Kaugus:	1. A. Berzins, Läti, 7,16. 2. H. Kink, Eesti, 6,92. 3. K. Ivanov, Eesti, 6,84. 4. Fogelis, Läti, 6,63.
Teivas:	1. R. Kiipsaar, Eesti, 3,90. 2. Vesmanis, Läti, 3,60. 3. A. Adamson, Eesti, 3,50. Lätlane ei ületanud algkõrguseks võetud 3,40 ja jäi ilma punktita.
Kuul:	1. A. Kreek, Eesti, 15,95. 2. A. Mahlstein, Eesti, 14,78. 3. Cinats, Läti, 14,10. 4. E. Jakobsons, Läti, 13,81.
Ketas:	1. A. Kreek, Eesti, 47,36. 2. Poltroks, Läti, 45,22. 3. P. Määrits, Eesti, 44,42. 4. E. Jakobsons, Läti, 41,04.
Oda:	1. F. Issak, Eesti, 68,80. 2. G. Sule, Eesti, 68,57. 3. Stendzenieks, Läti, 62,96. 4. O. Jurgis, Läti, 61,19.

Järjekorras võitis Soome Eesti kaotas tennis 9:13

Tänavune tennis-hooaeg möödub maavõistluste-vaeselt. Läti-Leedu spordilahkhelide tõttu jäi pidamata järjekordne Balti turniir, kuigi mõlema riigi tennisistid saavad omavahel väga hästi läbi, ja kuna tänavu pole saadud hankida ka juhuslikke maavõistlusi, siis jäi ainsaks regulaarne maavõistlus Soomega, järjekorras kaheteistkümnnes. See peeti Helsingis ja tõi meile kaotuse. Kolmel eelmisel aastal olid võidud vaheldunud tagajärgedega 12:10, nüüd aga Soome võitis veidi suuremalt — 13:9. Nagu enamiku varemate kaotuste puhul, ei toonud meie naised seegikord ühtki võidupunkti nelja üksik- ja paarismängu matšide kohta. Samasugune lugu oli öieti ka läinud aastal, millal võitsime 12:10, kuid siis olid võidu lunastajaiks mehed, kes üksik-

mängudes saavutasid võiduseisuks 9:3. Nüüd aga suutsid mehed võita ainult 7:5 ja kuna lisaks läks Soomele meeste paarismängude ülekaal (2:1), siis oligi maavõistlus kaotatud

Meil süveneb juba mõnd aastat heade tennise-mängijate kriis. Pealetulnud põlv ei suuda olla vajal-selt tasavägine Soome vastava põlvlega, vaid selleks kulub veel tublisti aega. Võib oletada, et meie ei saa-vuta soomlaste üle kindlat paremust varem, kui kahe-kolme aasta pärast, milleks praegune noorem generat-sioon on muutunud kogenumaks.

Maavõistluse üksikmängid lõppesid järgmiselt:

Meeste üksikmäng:		Punkte:
		E S
Lasn (E) — Lagerblom (S) 6:3, 6:3, 6:4		1 —
Lasn (E) — Forsman (S) 6:4, 6:3, 6:4		1 —
Salo (S) — Tomberg (E) 6:4, 6:3, 7:5		— 1
Bucht (S) — Tomberg (E) 6:4, 6:1, 6:2		— 1
Salo (S) — Kree (E) 0:6, 6:4, 6:4, 6:3		— 1
Kree (E) — Bucht (S) 6:1, 3:6, 6:3, 6:0		1 —
Kuus (E) — Peterzens (S) 6:2, 6:3, 3:6, 7:9, 8:6 (1)		1 —
Peterzens (S) — Keerd (E) 6:8, 1:6, 6:4, 6:4, 6:4 (1)		— 1
Kuus (E) — Zilliacus (S) 6:1, 6:4, 6:2		1 —
Keerd (E) — Zilliacus (S) 6:2, 4:6, 6:3, 1:6, 6:0		1 —
Pukk (E) — Lagerblom (S) 6:0, 6:1, 8:6		1 —
Forsman (S) — Nieman (E) 6:4, 6:3, 6:3		— 1
		7 : 5

Naiste üksikmäng:

pr. Hellström (S) — prl. Tikenberg (E) 6:3, 6:4	— 1
prl. Löfgren (S) — pr. Feldhuhn (E) 6:1, 6:1	— 1
prl. Lahtinen (F) — prl. Kreekman (E) 6:2, 6:1	— 1
	0 : 3

Meeste paarismäng:

Lasn-Pukk (E) — Salo-Forsman (S) 4:6, 6:2, 9:7, 6:3	1 —
Grahn-Lagerblom (S) — Kree-Keerd (E) 6:2, 6:4, 6:4	— 1
Peterzens-Karinen (S) — Nieman-Simenson (E) 6:2, 6:4, 6:2	— 1
	1 : 2

Naiste paarismäng:

pr. Hellström-pr. Snell (S) — pr. Nömmik-pr. Feldhuhn	7:5, 6:2	— 1
		0 : 1

Segapaarismäng:

pr. Hellström-Peterzens (S) — pr. Feldhuhn-Kree (E) 6:4, 6:4	— 1
prl. Löfgren-Salo (S) — prl. Tikenberg-Simenson (E) 6:2, 6:2	— 1
pr. Nömmik-Lasn (E) — prl. Nyman-Forsman (S) 7:5, 6:2	1 —
	1 : 2

12-st peetud maavõistlusest on Soome võitnud 7 ja Eesti 5. Punktid on siiski Eesti kasuks, kuna oleme varematal aegadel löönud soomlasi õige suurelt, nagu 16:6, 14:8 ja koguni 18:4.

Eesti meistrivõistlused kergejõustikus

Tänavused meistrivõistlused kergejõustikus peeti 5.—6. augustini Tartus. Püstitati kaks uut Eesti rekordi — 400 m E. Nurk 50,2 ja 400 m tõkkeid H. Arvo 57,0. Meistrivõistluste arvustusliku osa avaldame E. Spordilehe järgmises numbris.

Tehnilised tulemused:

100 m: 1. ja Eesti meister G. Vuht, Kalev, 11,7. 2. J. Talmre, Kalev, 11,7. 3. E. Susi, ASK, 4. F. Kudu, Kalev, 5. K. Pikker, Sakala, 6. L. Jürgenson, Kalev.
200 m: 1. ja Eesti meister V. Kalam, Sakala, 23,8. 2. E. Susi, ASK, 23,8. 3. E. Ulevain, ÜENUTO, 23,9. 4. B. Risto, Kalev, 24,6. 5. H. Kink, L.-v. NMKÜ, 24,6. 6. J. Talmre, Kalev, 24,0.
400 m: 1. ja Eesti meister E. Nurk, Kalev, 50,2 (uus Eesti rekord). 2. V. Kalam, Sakala, 51,9. 3. E. Ulevain, Nõmme ÜENU, 51,9. 4. J. Kukik, Sakala, 51,9. 5. V. Sibul, ÜENUTO, 52,7. 6. J. Talgre, Kalev, 54,6.
800 m: 1. ja Eesti meister E. Veetõusme, Kalev, 1,58,8. 2. F. Tungal, ÜENUTO, 1,59,9. 3. E. Piisang, ÜENUTO, 2,02,4. 4. A. Völli, Rõngu Koit, 2,04,4. 5. E. Tartu, Kalev, 6. J. Elisto, Kalev.
1500 m: 1. ja Eesti meister E. Veetõusme, Kalev, 4,06,8. 2. F. Tungal, ÜENUTO, 4,07,6. 3. E. Prööm, Kalev, 4,07,6. 4. O. Juhanson, Pärnu Kalev, 4,09,6. 5. J. Piisang, ASK, 4,12,6. 6. E. Piisang, ÜENUTO, 4,12,8.
5000 m: 1. ja Eesti meister E. Prööm, Kalev, 15,43,2. 2. R. Resnis, Nõmme ÜENU, 16,01,4. 3. A. Saar, Tartu Kalev, 16,10,2. 4. R. Lulla, ASK, 16,35,0. 5. V. Reinvelt, Kalev, 15,35,0. 6. A. Rammul, ÜENUTO, 16,43,0.

10.000 m: 1. ja Eesti meister A. Anier, Kalev, 35,44,6. 2. R. Lulla, ASK, 36,09,2. 3. J. Lont, HM, 36,37,8. 4. A. Rammul, ÜENUTO, 37,04,6. 5. J. Schmiedeberg, ÜENUTO, 37,09,3. 6. E. Sepp, Ambla SR, 38,42,6.

110 m tõkkejooks: 1. ja Eesti meister J. Talmre, Kalev, 15,7. 2. G. Gorškov, Sakala, 3. H. Koik, Sakala, 4. E. Näik, Valga SK.

400 m tõkkeid: 1. ja Eesti meister H. Arvo, Sakala, 57,0 (uus Eesti rekord). 2. E. Nurk, Kalev, 57,5. 3. K. Pikker, Sakala, 57,5. 4. E. Piisang, ÜENUTO, 85,6. 6. G. Gorškov, Sakala, 67,0 (eeljooksu tagajärg).

Kõrgus: 1. ja Eesti meister O. Kaldre, ÜENUTO, 1,85. 2. A. Kuuse, ÜENUTO, 1,80. 3. L. Kiisa, ÜENUTO, 1,70. 4. E. Järvel, ASK, 1,70. 5. J. Rander, ASK, 1,65. J. Sulg, ÜENUTO, 1,65.

Kaugus: 1. ja Eesti meister F. Kudu, Kalev, 6,62. 2. H. Kruusamägi, Kalev, 6,58. 3. H. Kink, ASK, Kal.-lina NMKU, 6,57. 4. A. Raska, ASK, 6,53. 5. S. Saksniit, Sakala, 6,39. 6. O. Reile, Kalev, 6,19.

Kolmik: 1. ja Eesti meister T. Öunap, Sakala, 14,11. 2. H. Juurup, ASK, 13,70. 3. E. Järvel, ASK, 13,60. 4. H. Kruusamägi, Kalev, 13,54. 5. S. Saksniit, Sakala, 12,97. 6. H. Koorits, Sakala, 12,82.

Teivas: 1. ja Eesti meister A. Adamson, Kalev, 3,70. 2. J. Meerits, ASK, 3,40. 3. H. Koik, Sakala, 3,40. 4. E. Viirmaa, ASK, 3,30. 5. M. Karelson, ASK, 3,30.

Kuul: 1. ja Eesti meister A. Mahlstein, Järvapojad, 14,71. 2. A. Tuju, Kalev, 14,23. 3. T. Öunap, Sakala, 13,85. 4. A. Maimre, Tartu Kalev, 13,57. 5. E. Kõrboja, Sakala, 13,02. 6. M. Karelson, ASK, 12,98.

Ketas: 1. ja Eesti meister P. Määrits, ASK, 44,86. 2. O. Erikson, ASK, 44,40. 3. E. Lilienthal, Kalev, 42,76. 4. O. Linnaste, Pärnu Kalev, 39,82. 5. K. Epner, HM, 39,50. 6. E. Kõrboja, Sakala, 39,09.

Oda: 1. ja Eesti meister A. Mägi, ASK, 60,77. 2. J. Hallik, Pärnu Kalev, 60,22,3. E. Romeldi, HM, 57,80. 4. V. Uibo, Valga SK, 57,04. 5. T. Öunap, Sakala, 56,74. 6. L. Urke, HM, 56,45.

Vasar: 1. ja Eesti meister O. Linnaste, Pärnu Kalev, 48,60. 2. J. Tamm, HM, 41,86. 3. K. Sule, ASK, 40,36. 4. A. Tuulik, Nõmme ÜENU, 39,70.

Kaks maavõistlust vees Kaotus Soomele ja võit Läti üle

Eesti tänavused kaks veespordi-maavõistlust peeti üksteise kannul ainult nädalase vaheajaga — Soomega 23. juulil Lappenrannas ja Lätiga 30. juulil Pirital.

Jahiks

kõrgeväärtuslikke **jahipüsse**
Sauer & Sohn, Griefelt, B. S. W., Sempert & Kriehoff, Geco, Beretta, Walther

tuntud headuses **püssirohtu**
Wolf & Co., Walsrode, „Kuld Pöder“, „Hunt“, „Karu“, „Nitro“ ja igasugu laskemoona, kuuli-padruneid ja jahitarbeid.

Soodsam ostukoht jällemüüjatele!

K-M LIER & ROSSBAUM

Tallinn, Viru 7

Eesti kergejõustiku edetabel 8. VIII 1939

100 m		1000 m		400 m tõkkeid		Kaul	
10.7	K. Ivanov, Kalev	2.35.8	F. Tungal, ÜENUTO	57.0	H. Arvo, Sakala	16.28	A. Kreek, Kalev
10.9	A. Hallik, ÜENUTO	2.37.4	E. Piisang, ÜENUTO	57.0	E. Nurk, Kalev	15.45	A. Mahlstein, Järvapojad
11.0	R. Toomsalu, Kalev	2.38.9	R. Resnis, Nõmme ÜENU	57.5	K. Pikker, Sakala	14.71	A. Tuju, Kalev
11.1	G. Vuht, Kalev	2.40.2	J. Eliste, Kalev			14.52	A. Lohk, ÜENUTO
11.2	H. Aumere, Kalev	2.42.0	J. Piliiste, ASK			14.40	T. Üunap, Sakala
11.2	J. Talmre, Kalev			1.86	O. Kaldre, ÜENUTO	14.20	M. Karelson, ASK
11.2	K. Pikker, Sakala			1.85	A. Kuuse, ÜENUTO	14.11	H. Kajak, Tartu Sõprus
11.2	R. Sallo, Kalev	4.03.1	E. Veetõusme, Kalev	1.83	E. Levikov, HM	14.09	A. Till, Tartu Kalev
11.3	L. Jürgenson, Kalev	4.03.2	F. Tungal, ÜENUTO	1.80	H. Koik, Sakala	13.67	P. Nõo, Valga SK
11.3	E. Nurk, Kalev	4.04.0	O. Juhansoo, Pärnu Kalev	1.80	V. Luuri, Rakv. ÜENU	13.57	A. Maimre, Tartu Kalev
11.3	V. Peterson, ASK	4.07.6	E. Prööm, Kalev	1.80	E. Järvel, ASK	13.52	E. Salk, Rae ÜENU
		4.08.2	E. Hurt, ÜENUTO	1.80	A. Hallik, ÜENUTO	13.51	E. Lilienthal, Kalev
		4.08.8	R. Uba, Kalev	1.80	E. Proosa, Virumaa		
		4.10.8	E. Piisang, ÜENUTO	1.78	R. Rander, ASK		
				1.76	R. Saarva, Järvapojad		
200 m		3000 m		Kaugus		Ketas	
22.5	R. Toomsalu, Kalev	8.52.0	E. Prööm, Kalev	7.25	R. Toomsalu, Kalev	47.36	A. Kreek, Kalev
22.6	H. Aumere, Kalev	9.11.4	R. Resnis, Nõmme ÜENU	7.10	K. Ivanov, Kalev	45.53	O. Erikson, ASK
22.6	H. Kink, Kal.-Lina NMKU	9.15.8	V. Reinvelt, Kalev	6.94	H. Kink, Kal.-Lina NMKU	45.30	P. Määrits, ASK
23.1	A. Hallik, ÜENUTO	9.19.4	R. Kalm, Sakala	6.94	H. Kink, Kal.-Lina NMKU	43.28	H. Kajak, Tartu Sõprus
23.2	K. Ivanov, Kalev			6.81	G. Vuht, Kalev	43.07	E. Kõrboja, Sakala
23.3	K. Pikker, Sakala			6.76	F. Tarkman, Kiviõli SK	42.76	E. Lilienthal, Kalev
23.4	E. Susi, ASK			6.76	F. Kudu, Kalev	41.93	O. Erimaa, Torma ÜENU
23.5	J. Talmre, Kalev	15.25.4	E. Prööm, Kalev	6.76	F. Tarkman, Kiviõli SK	41.89	O. Iives, Pärnu Kalev
23.8	J. Talve, Ambla SR	15.35.0	A. Saar, Tartu Kalev	6.76	F. Kudu, Kalev	41.77	O. Linnaste, Pärnu Kalev
23.8	V. Kalam, Sakala	15.36.4	R. Kalm, Sakala	6.75	H. Aumere, Kalev	41.75	A. Tarmak, ÜENUTO
		15.41.2	R. Resnis, Nõmme ÜENU	6.71	E. Kleis, Kalev	41.34	O. Aaving, Torma ÜENU
		15.48.6	J. Antje, Järvapojad	6.65	H. Kruusamägi, Kalev	41.25	K. Epner, HM
		15.51.2	E. Sepp, Ambla SR	6.57	S. Saksniit, Sakala		
		15.52.3	A. Aaman, Läänela				
		16.11.1	O. Juhansoo, Pärnu Kalev				
		16.12.3	R. Lulla, ASK				
400 m		10000 m		Kolmik		Oda	
50.2	E. Nurk, Kalev	33.10.6	R. Kalm, Sakala	14.49	O. Salum, ÜENUTO	73.51	G. Sule, ASK
50.4	A. Hallik, ÜENUTO	33.58.0	A. Kõlm, Sakala	14.35	R. Toomsalu, Kalev	72.07	F. Issak, ASK
51.3	V. Kalam, Sakala	34.02.8	R. Lulla, ASK	14.11	T. Üunap, Sakala	64.42	A. Mägi, ASK
51.9	E. Veetõusme, Kalev	35.12.6	J. Perv, Tartu Kalev	13.75	H. Kruusamägi, Kalev	62.93	E. Romeldi, HM
51.9	E. Ülevain, Nõmme ÜENU	35.44.6	A. Anier, Kalev	13.70	H. Juurup, ASK	62.92	L. Urke, HM
51.9	J. Kuk, Sakala	35.51.0	A. Rammul, ÜENUTO	13.63	E. Järvel, ASK	60.22	J. Hallik, Pärnu Kalev
52.2	H. Arvo, Sakala			13.59	E. Kleis, Kalev	58.30	T. Üunap, Sakala
52.4	V. Sibul, ÜENUTO					57.07	A. Miikkels, Kuressaare EHS
52.6	E. Vill, Sakala					57.04	V. Uibo, Valga SK
800 m		110 m tõkkeid		Teivas		Vasar	
1.57.2	E. Veetõusme, Kalev	15.0	J. Talmre, Kalev	3.93	E. Äärma, ASK	53.00	O. Linnaste, Pärnu Kalev
1.57.3	F. Tungal, ÜENUTO	16.3	V. Peterson, ASK	3.90	R. Kiipsaar, ASK	42.90	J. Tamm, HM
1.58.0	E. Hurt, ÜENUTO	16.4	R. Toomsalu, Kalev	3.80	A. Adamson, Kalev	42.79	H. Tuulik, Nõmme Kalju
2.00.1	E. Vill, Sakala	16.6	H. Arvo, Sakala	3.60	H. Lindal, Kalev	40.52	J. Värnik, Valga SK
2.01.6	E. Piisang, ÜENUTO	17.0	K. Pikker, Sakala	3.60	H. Koik, Sakala	40.36	K. Sule, ASK
2.01.8	O. Juhansoo, Pärnu Kalev			3.50	M. Karelson, ASK		
2.03.3	E. Prööm, Kalev			3.50	E. Viirmaa, ASK		
2.03.8	E. Jakobson, ESS						
2.04.4	A. Völli, Rõngu Koit						

Mõlemad maavõistlused läksid eelmiste rada: Soomel saadi kuues kaotus järjest ja Läti võideti kolmandat korda järjest. Rohkem polegi maavõistlusi sel alal peetud.

Soomele meie ujulate tase ei taha kuidagi järele jõuda. Kuigi soomlasi seekord esindas ühe väljavõttega (O. Kaija selili-ujumises) puhas B-meeskond, suutis ainsana E. Roolaid tuua Eestile kaks esikohta, kõik teised alad lõppesid Soome kaksikvõitudega. Seetõttu oli võimalik, et soomlased kordasid oma suurimat võitu — nagu esimesel maavõistlusel 1934. a., nii võitsid nad ka nüüd 45:25. Maavõistluse parimaks tulemuseks oli E. Roolaiu uus Eesti rekord 100 m vabaujumises — 1.01,1. Minuti piir läheneb kümnendik-sekundite kaupa. Kas ja millal puruneb minuti piir, selle kohta ei tea midagi lausuda ka E. Roolaid ise.

Samuti nagu meie soomlastele, ei jõua lätlased järele meile. Kolme maavõistluse kohta Eestiga pole lätlased kordagi võitnud esikohta ujumis-aladel. Ainult vettühpetes on nad triumfeerinud ning lisaks võitsid nad seekord ka veepalli. Selle viimase ala võitmise kahandasid lätlased õige tunduvalt oma kaotusseisu, nii et lõpptulemuseks jäi Eesti võit 64:41. Ilma veepallita oli aga Eesti ees 59:31. Ujumises rikkus Eesti kaksikvõitude seeriat ainsana Läti teine koht naiste seliliujumises.

Eesti omavahelisteks üllatusteks olid, et selili-ujumises O. Aavik võitis B. Roolaiu ja et 400 m vabaujumises G. Ots saavutas võidu värske kuldjuuja J. Miili üle. Üldiselt kurdetakse, et Pirita jõe vesi olevat „raske“ heade tulemuste püstitamiseks. See peaks tähendama õieti seda, et Pirita vee erikaal on väike — vesi „kerge“.

Teataval määral üllatuseks oli Läti võit veepallis, eriti pärast seda, kui l. a. oli Eesti võitnud 4:2. Lätlased tundusid mängutaktikas suuresti parematena. Kuid eks lätlastele sobi pallimängud alati paremini!

Kahe maavõistluse tehnilised tulemused:

Soomes—Eesti 45:25.

100 m vabalt: 1. E. Roolaid, Eesti, 1.01,1. 2. T. Elo, Soome, 1.07,2. 3. O. Kaija, Soome, 1.07,4. 4. H. Lagus, Eesti, 1.09,5.

400 m vabalt: 1. E. Roolaid, Eesti, 5.24,7. 2. T. Elo, Soome, 5.34,3. 3. P. Silvast, Soome, 5.39,2. 4. J. Miil, Eesti, 6.03,3.

100 m selili: 1. O. Kaija, Soome, 1.17,0. 2. T. Valkonen, Soome, 1.19,6. 3. B. Roolaid, Eesti, 1.22,1. 4. O. Aavik, Eesti, 1.23,8.

200 m rinnuli: 1. V. Asikainen, Soome, 2.57,6. 2. A. Paananen, Soome, 3.01,1. 3. H. Liiberg, Eesti, 3.01,7. 4. V. Mäekünga, Eesti, 3.13,0.

Vettühpped: 1. E. Teräsvirta, Soome, 117,80 p. 2. E. Lehtinen, Soome, 103,0 p. 3. E. Siiling, Eesti, 88,73 p. 4. E. Hakkaja, Eesti, 77,30 p.

100 m vabalt naistele: 1. T. Iivanainen, Soome, 1.20,6. 2. A. Airaksinen, Soome, 1.21,1. 3. N. Neuman, Eesti, 1.25,7. 4. H. Kumm, Eesti, 1.26,7.

200 m rinnuli naistele: 1. T. Salisma, Soome, 3.20,3. 2. L. Luukkonen, Soome, 3.21,6. 3. R. Käsnapu, Eesti, 3.27,3. 4. E. Kreebs, Eesti, 3.40,5.

Eesti—Läti 64:41.

100 m vabalt: 1. E. Roolaid, Eesti, 1.01,8. 2. H. Lagus, Eesti, 1.10,2. 3. A. Lebls, Läti, 1.10,4. 4. F. Kazaks, Läti, 1.11,5.

400 m vabalt: 1. G. Ots, Eesti, 5.50,6. 2. J. Miil, Eesti, 5.52,9. 3. O. Sins, Läti, 6.02,5. 4. K. Uks, Läti, 6.15,8.

100 m selili: 1. O. Aavik, Eesti, 1.22,5. 2. B. Roolaid, Eesti, 1.23,4. 3. B. Veiss, Läti, 1.28,8. 4. A. Medlingers, Läti, 1.30,4.

200 m rinnuli: 1. H. Liiberg, Eesti, 3.02,5. 2. J. Kangur, Eesti, 3.08,5. 3. T. Ozolcelnis, Läti, 3.14,0. 4. E. Matšulskis, Läti, 3.27,6.

4x200 m: 1. Eesti (E. Mõtlük, N. Kõrge, J. Aare, E. Roolaid) 11.04,9. 2. Läti (L. Ramiņš, V. Meezitis, E. Kazaks, Z. Ramiņš), 11.35,4.

Vettühpped: 1. V. Sturis, Läti, 92,76 p. 2. A. Siiling, Eesti, 83,97 p. 3. V. Gutkevics, Läti, 83,12 p. 4. V. Holostov, Eesti, 60,50 p.

Veepall: Läti — Eesti 3:2 (1.1). Eesti väravad saavutas E. Mõtlük.

1000 m vabalt naistele: 1. H. Kumm, Eesti, 1.22,1. 2. N. Neuman, Eesti, 1.24,7. 3. S. Pudule, Läti, 1.27,4. 4. A. Miloserdova, Läti, 1.38,8.

100 m selili naistele: 1. N. Neuman, Eesti, 1.35,0. 2. A. Tomase, Läti, 1.40,8. 3. H. Kumm, Eesti, 1.44,9. 4. Jankovska, Läti, 1.52,8.

200 m rinnuli naistele: 1. R. Käsnapu, Eesti, 3.27,9. 2. L. Alasoo, Eesti, 3.34,9. 3. L. Bunke, Läti, 3.42,8. 4. A. Medlingere, Läti, 3.45,0.

Spordisõbrad!

Ilmus **SPORDI SUURRAAMAT**
POKS

JIU-JITSU

„Spordi Suurraamatu“ poksivihk pakub täielise ja elava ülevaate meie ja kogu maailma poksist ühes **poksiõpetusega**

Toimetanud: **A. ADARI, N. MAATSOO, E. KOLMPERE.**

MAAILMA SPORDIKIRJANDUSE REKORDTEOS

SPORDI SUURRAAMAT

on omandatav **2** kr. osamaksudega. Kohemakstavas rahas **45** krooni.

Tallinn, Kinga 6, tel. 411-92. Tartu, Ülikooli 18, tel. 24-35. Posti jooksev arve nr. 2055

LOODUS

TALLINNA MAJAOMANIKKUDE PANK ÜP

HARJU 45 (Vabadusväljaku nurgal)

Välisraha, seifid, laenud, hoisummad.

ARVETESEIS 30. JUUNIL 1939. A.

AKTIVA

PASSIVA

Sularaha ja kassatagavarad	Kr. 2.859.055.77
Väärtpaberid	3.060.342.77
(nendest kr. 2.800.000.— riigi poolt garanteeritud)	
Laenud	10.706.018.19
Korrespondendid	439.821.66
Garantii-deebitorid	362.540.60
Kinnis- ja vallasvara	434.391.81
Muud aktivad	432.202.24
Kulud	126.328.77

Kr. 18.020.707.81

Omakapitalid	Kr. 786.654.50
Hoiused	16.133.705.28
Korrespondendid	117.747.—
Garantiid	362.540.60
Muud passivad	134.115.82
Tulud	485.944.61

Kr. 18.020.707.81

Laenude lisakindlustuseks panditud obligatsioonid
ja muud väärtused Kr. 12.880.000.—
Inkasso-dokumendid 503.923.89

„PÄEVALEHT“

ON ISESEISEV, DEMOKRAATLIK JA
ÜLERIIKLIKULT LEVINUIM AJALEHT

SUURIM NING KASULIKEM KUULUTAMISE LEHT EESTIS.
HINNATA KAASANDENA IGAL PÜHAPÄEVAL PILKE JA
NALIALEHT «KRATT»

MEIE KIRJASTUSEL ILMUB

„LASTE RÕÕM“

— EESTI POPULAARSEIM LASTEAJAKIRI

T. E. K.-Ü.

GRAAFIKATÖÖSTUS

ON TÄIELISIM TOOSTUS SEL ALAL EESTIS

TRÜKIKODA

KÖITEKODA

TSINKOGRAAFIA

LITOGRAAFIA

OFFSET-TRÜKK

HINNAD KÕIGILE
VASTUVÕETAVAD

TELLIMISTE
TÄITMINE KIIRE

SUURIMAD NING TÄIELISIMAD

RAAMATU- JA KIRJUTUSMATERJALIDE
KAUPLUSED

KIRJANDUSE JA PABERILAOD EESTIS

TALLINNA EESTI KIRJASTUSÜHISUS

TALLINN-EESTI, PIKK T. 2.

OMA TELEF. KESKJAAM 428-83

Tall. E. Kirj.-Üh. tr. Pikk 2. 1939